

เรื่อง

: สอนคนรวย ช่วยคนจน

อังคณา ธรรมสังการ*

การศึกษาดูงานเป็นกิจกรรมที่นิยมใช้เพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรต่างๆ ซึ่งผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ตระหนักและให้การสนับสนุนการศึกษาดูงานอยู่บ่อยครั้ง ทั้งระดับเจ้าหน้าที่อาจารย์และนักศึกษามีการศึกษาดูงานภายในประเทศและต่างประเทศ ครั้นนี้ก็เช่นกัน จัดเป็นการศึกษาดูงานที่มีจุดเริ่มต้นที่ผู้บริหารระดับสูงเล็งเห็นประโยชน์หวังจะนำเทคนิควิธีที่ได้จากการศึกษาดูงานมาบูรณาการให้เกิดประโยชน์กับทรัพยากรมนุษย์ของชาติอย่างสูงสุด

รู้จักมูลนิธิพุทฺธจี

มูลนิธิพุทฺธจี (The Buddhist Compassion Relief Tzu Chi Foundation) มูลนิธินี้ก่อตั้งมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2509 โดยเริ่มต้นที่เมืองฮวาเหลียน (Hualien) เป็นเมืองที่ห่างไกลความเจริญทางตะวันออกของเกาะไต้หวัน โดยภิกษุณี ธรรมอาจารย์เจิ้งเหยียน (Venerable Dharma Cheng Yen) คำว่า“จีจี” ภาษาจีนกลาง หมายถึง “เมตตากรุณา และสงเคราะห์บรรเทาทุกข์” ที่เป็นเป้าหมายหลักของมูลนิธิแห่งนี้ สืบเนื่องจากท่านธรรมจารย์ได้พบว่ามีคนตายเพราะขาดเงิน หมอจึงไม่รักษา คนส่วนใหญ่ยากจน สาเหตุหนึ่งเกิดจากมีสมาชิกในครอบครัวไม่สบายป่วยไข้ ต้องใช้เงินเพื่อรักษาพยาบาล เป็นจุดเริ่มต้นที่ท่านคิดสร้างโรงพยาบาล โดยมีกลุ่มแม่บ้านเพียง 30 คน ช่วยกันออกมเงินวันละ 50 สตางค์ และบอกบุญไปยังบุคคลอื่น ๆ จนปัจจุบันจีจีมีสมาชิกบริจาคเงินเกือบ 10 ล้านคนทั่วโลก สามารถสร้างโรงพยาบาลจีจีที่เน้นการเคารพต่อทุกชีวิต 6 แห่ง มีสถานศึกษาตั้งแต่ประถมจนถึงมหาวิทยาลัยที่เน้นความรักและการให้ต่อสังคม

มูลนิธิจีจีเป็นองค์กรการกุศล มีปรัชญา “สอนคนรวย ช่วยคนจน” เพราะสังคมปัจจุบันผู้ยากไร้ขาดวัตถุดิบจำเป็นในการครองชีพส่วนผู้มั่งมีขาดอาหารทางใจจึงสอนคนรวยก่อนโดยการรู้จักให้และดูแลคนที่ด้อยกว่า เพื่อให้คนใน

* อาจารย์โปรแกรมวิชาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

สังคมเดียวกันมีความสุขทำให้ตนเองมีความสุขจากการใช้และทำประโยชน์ให้กับสังคม
ฉือจี้ดำเนินการกิจ 8 ประการ ดังนี้

1. การกิจการกุศล (Charity) ให้การดูแลผู้ยากไร้ในระยะยาว ให้การช่วยเหลือจุกเงินและออกเยี่ยมเยียนผู้ยากไร้ถึงบ้าน
2. การกิจการรักษาพยาบาล (Medical) มีโรงพยาบาล ฟรีคลินิก เครือข่ายทางการแพทย์และกลุ่มอาสาสมัครทางการแพทย์ที่ไปตรวจเยี่ยมผู้คนที่อยู่ห่างไกลจากโรงพยาบาล
3. การกิจด้านการศึกษา (Education) สร้างมหาวิทยาลัยฉือจี้ ที่มีทั้งด้านการแพทย์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยเทคโนโลยี ตลอดจนโรงเรียนมัธยม โรงเรียนประถมที่เน้นความรักและเคารพต่อชีวิตผู้อื่น
4. การกิจด้านมนุษยธรรม-จริยศิลป์ (Humanitarian) ผลิตสื่อด้านต่างๆ เผยแพร่ภารกิจและหลักคำสอนของฉือจี้เป็นสื่อกลางระหว่างสมาชิกทั่วโลกปัจจุบันฉือจี้มีสถานีโทรทัศน์ต้าอ้าย (Da-Ai TV) ซึ่งแปลเป็นภาษาไทยว่า สถานีโทรทัศน์ความรักที่ยิ่งใหญ่ที่ผลิตรายการส่งเสริมคุณภาพชีวิตตลอด 24 ชั่วโมงมีเว็บไซต์รายการวิทยุและสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ
5. การกิจการบรรเทาทุกข์ระหว่างประเทศ (International Relief) ให้ความช่วยเหลือเร่งด่วนแก่ผู้ประสบภัยธรรมชาติ(เป็นการขยายภารกิจจากการกุศล) ช่วยทุกประเทศทั้งที่มีและไม่มีสาขาของฉือจี้
6. การกิจด้านการบริจาคไขกระดูก (Bone Marrow Registry) ศูนย์ข้อมูลไขกระดูกฉือจี้ใหญ่เป็นอันดับสามของโลกรองจากอเมริกาและยุโรปและใหญ่ที่สุดในเอเชีย (ขยายภารกิจการรักษาพยาบาล)
7. การกิจอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (Environmental Protection) เพื่อกระตุ้นจิตสำนึกผู้คนในสังคมทุนนิยมให้ยึดอายุสิ่งของให้นานที่สุด การจัดการขยะมูลนินิมีสถานีแยกขยะกว่า 5,000 แห่งทั่วเกาะไต้หวัน นำเงินที่ได้มาสนับสนุนสถานีโทรทัศน์ต้าอ้ายได้ถึง 1 ใน 3 ส่วน และการเลือกใช้วัสดุผลิตภัณฑ์ที่ไม่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อมรักษาโลกที่เราอาศัยอยู่ให้มีสภาพที่น่าอยู่(ขยายภารกิจการด้านการศึกษา)
8. การกิจด้านอาสาสมัครชุมชน (Community Volunteers) กระจายศูนย์กลางการปฏิบัติการกิจเป็นศูนย์ย่อยตามความพร้อมของชุมชนเพื่อให้สมาชิกฉือจี้ดูแลผู้ประสบทุกข์ในเขตของตนทำให้เข้าใจปัญหาและสถานการณ์ได้ลึกซึ้งทั้งยังเป็นการกระตุ้นให้เกิดความใกล้ชิดของผู้คนในชุมชนอีกด้วย(ขยายภารกิจการด้านมนุษยธรรม)

ลักษณะโครงสร้างองค์กรของฉือจี้

ประกอบด้วย 2 ส่วนหลัก คือ

1. สมณารามจิ้งซือ (Jingsi Jienshe) เป็นสถานที่พำนักของธรรมอาจารย์เจิ้งเหยียน และสานุศิษย์ ตลอดจนเป็นสำนักงานสนับสนุนและพัฒนาภารกิจทั้ง 8 ด้าน

ท่านธรรมอาจารย์ มีวัตรปฏิบัติที่น่าเลื่อมใส คือ ท่านยึดคติ “วันใดไม่ทำงาน วันนั้นไม่ต้องกิน” ที่สมณารามไม่มีการบิดนวดไม่รับนิมนต์ไปสวดในสถานที่ต่างๆ ท่านและสาธุศิษย์จะปลุกผักทำงานเพื่อหาเงินเลี้ยงชีพและทำการกุศล

2. มูลนิธิพุทธฉือจี้ส่วนของฆราวาส ประกอบด้วยอาสาสมัครและเจ้าหน้าที่อาสาสมัครหมายถึงชาวฉือจี้ที่ไม่ได้รับค่าจ้างหรือเงินเดือนใด ๆ มาด้วยสมัครใจและเป็นกำลังสำคัญในการปฏิบัติภารกิจทั้ง 8 ประการของฉือจี้ตลอดจนการหาสมาชิกใหม่การรวบรวมเงินบริจาคจากสมาชิการเผยแพร่คำสอนของธรรมอาจารย์เจิ้งเหยียน และการดูแลอาสาสมัครด้วยกันเอง ส่วนเจ้าหน้าที่ หมายถึง ผู้ได้รับเงินเดือนทำหน้าที่เป็นผู้บริหารและประสานงานด้านต่างๆ ในมูลนิธิและระหว่างอาสาสมัครกับสมณารามจึงชื่อแต่เจ้าหน้าที่หลายคนก็เป็นอาสาสมัครด้วย

การศึกษาดูงาน

วันแรก (12 กันยายน 2550)

เมื่อลงจากเครื่องบิน CI 066 สนามบิน Taoyuan สมาชิกชาวฉือจี้มาตั้งแถวและร้องเพลงต้อนรับ ช่วยเหลือขนย้ายกระเป๋าเดินทางโดยรถบัสปรับอากาศ 2 คัน สู่ไทเป รับประทานอาหารกลางวันบนรถ (อาหารเจ)

สถานีโทรทัศน์ต้าอ้าย/สำนักงานฉือจี้เขตชงชาน

ขณะเดินทางได้ทราบข่าวว่า ผศ.วราณี ธรรมโชติ เกิดอุบัติเหตุ ศีรษะชนกับขอบโทรทัศน์ในรถ อาสาสมัครชาวฉือจี้บางส่วนรีบนำท่านไปเย็บแผล ช่วยออกค่าใช้จ่ายให้แม้ท่านจะพยายามที่จะออกค่าใช้จ่ายเองหลังจากนั้นนำท่านมาสมทบที่สถานีโทรทัศน์ต้าอ้ายเป็นการให้ความสำคัญทุกคนในโลกดูจะเป็นครอบครัวเดียวกัน ที่สถานีโทรทัศน์ต้าอ้ายพวกเราได้เรียนรู้วัฒนธรรมแรกคือการไม่สวมรองเท้า มีการนำถุงผ้ามาให้เพื่อเก็บรองเท้าและถือไประหว่างเดินทางที่สถานีโทรทัศน์ถุงผ้าทุกใบมีหมายเลขเพื่อให้จำได้ จะคืนเมื่อจะกลับ ห้องประชุมเป็นโถงโล่ง โต๊ะใช้โต๊ะเตี้ยเก้าอี้พลาสติกขนาดเล็กนั่งพื้นห้องเป็นไม้มีรูปพระโพธิสัตว์วางมือบนลูกโลก รูปพระโพธิสัตว์วาดได้คล้ายท่านธรรมอาจารย์ดอกไม้นั้นไม้ประดับเน้นไม้ดูเรียบหรู เป็นเอกลักษณ์ เลี้ยงน้ำชา และอาหารว่าง ซึ่งมีการย้ำว่าต้องรับประทานให้หมด เป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่งที่ไม่ต้องการให้มีของเหลือ ชาวฉือจี้ ถือว่าเป็นการทิ้งบุญ และเขาไม่มีถังขยะไว้ใส่เศษอาหารเลย

ตัวอาคารสถานีโทรทัศน์มีห้องเป็นสัดส่วนที่สามารถตกแต่งเป็นห้องสัมภาษณ์ ดำเนินรายการรูปแบบต่างๆ มีไฟ มีฉากจำนวนมากที่น่าสังเกตคือ สะอาดมากเพราะทุกคนไม่สวมรองเท้า ลิฟท์ในสถานีโทรทัศน์ตัวใหญ่มาก และสูงเพราะต้องขนย้ายอุปกรณ์ตัวใหญ่ๆ จะได้สะดวก นอกจากการดูงานแล้ว สถานีโทรทัศน์ยังขอสัมภาษณ์สดอาจารย์บางท่าน ซึ่งกลุ่มได้ส่งตัวแทนคือ ผศ.รัตนา ก่อเกียรติศิริกุล คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และ รศ.ลำดวน เกษตรสุนทร คณบดีคณะครุศาสตร์

ขณะบรรยายแนะนำสถานที่ ไกด์กิตติมศักดิ์ คือคุณเมตตา ได้กล่าวถึงหลักธรรม 5 คำ 3 ข้อ หน้าปกหนังสือดูงานที่ทุกคนได้รับแจกเพื่อบันทึกการดูงาน คือ

กั้นเงิน (2 พยางค์) หมายถึง การขอบคุณ ขอบคุณทุกสิ่งที่ทำให้มี เกิด พบ ในทุกเรื่อง

จันเงิน (2 พยางค์) หมายถึง การเคารพ การยกย่อง กตัญญู บิดา มารดา สรรพสิ่งและเมื่อเราขอบคุณสรรพสิ่ง ก็ควรต้องให้ความเคารพด้วย

อ้าย (1 พยางค์) หมายถึง รัก รวมทั้งการให้อภัย การเชื่อใจ ทำให้ทุกอย่าง เป็นสุข ท่านธรรมจารย์กล่าวว่า คนเราห้ามรอ 3 อย่าง คือ

ห้ามรอที่จะทำบุญ เพราะคนยากไร้จำนวนมาก ไม่สามารถรอเราพร้อมได้ ต้องเร่งทำบุญทุกวัน เมื่อมีโอกาสจะต้องรีบทำ

ห้ามรอที่จะกตัญญู เพราะคุณพ่อ คุณแม่ของเรา อาจไม่ได้มีชีวิตยืนยาวนัก ต้องเร่งกตัญญู แสดงให้ท่านรู้ ต้องบอกท่านด้วย

ห้ามรอตาย บางคนแก่ เจ็บป่วยเป็นโรค นอนรอความตาย ทำอย่างนี้ไม่ได้ ตราบใดที่ยังมีชีวิตอยู่ท่านสามารถสร้างประโยชน์ให้กับสังคมได้ห้ามนอนรอความตาย (ตัวท่านธรรมจารย์เป็นโรคประจำตัวคือโรคหัวใจไม่เคยเดินทางออกนอกเกาะได้หัวน แต่ทำประโยชน์ให้กับโลกได้)

สมาชิกจื้อจี้ทุกคนแสดงถึงวัฒนธรรมที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมให้ความรักกับทุกคนเสมือนคนในครอบครัว เคารพต่อธรรมชาติ ทุกสิ่ง มีวิธีการคิดในทางสร้างสรรค์ตามหลักพุทธ มรรค 8 โดยมีจุดศูนย์รวมสร้างศรัทธาจากผู้นำที่แสดงตนถึงความแน่วแน่ไม่เอาเปรียบเห็นแก่ได้ สร้างความไว้วางใจ และเชื่อถือว่า “ดีแท้” ทั้งยังโอบอ้อม อารี เมตตาทุกชีวิตไม่ว่าจะเป็นคนชาติเดียวกัน หรือต่างชาติในวิถีที่สร้างความศรัทธา ย่อมเกิดความสงสัยในผู้ที่ไม่ได้ประสบกับตน จึงมีสถานีโทรทัศน์ด้าอ้ายเพื่อสร้างสื่อบริสุทธิ์และตอกย้ำถึงการทำงานที่ช่วยให้คนมีมั่งมีและคนจนมีความสุขเพิ่มขึ้น

สถานีโทรทัศน์เป็นการสื่อสารเพื่อให้คนที่มีความแตกต่างมีความเข้าใจ จื้อจี้ และยังเป็นการส่งสื่อวัฒนธรรมจื้อจี้ในด้านเมตตา การมีระเบียบวินัย ช่วยเหลือตนเองและผู้อื่น มีความสุขกับการให้ ยังมีการให้ก็ยังมีสมาชิกเพิ่ม สืบสานเจตนารมณ์ที่จะช่วยคนที่ทุกข์ได้สุขจากการให้ไม่ว่าจะเป็นร่างกาย เงิน หรือร่วมวัฒนธรรมจื้อจี้ก็ถือว่าได้ช่วยโลก

เมื่อขึ้นรถบัสเพื่อไปยังสำนักงานจีโอจี เขตชงชาน คุณสัม ก็แจกแก้วน้ำ และ
 ถูงเท้า เพื่อที่เราจะได้ใช้ตลอดการศึกษาดูงานครั้งนี้ ในการดูงานครั้งนี้ มีอาสา
 สัมครที่มาช่วยเหลืออธิบาย ดูแลเราหลายท่านที่จำได้คือ คุณสุชน (เดินทางมา
 จากกรุงเทพ เป็นคนไทย) คุณบังอร คุณเมตตา คุณวิวัฒน์ คุณสัม(อาสาสมัคร
 ที่อยู่เมืองไทย พูดภาษาไทยได้ เป็นชาวไต้หวัน) คุณสมหวัง คุณสวยมามา (อาสา
 สัมครที่ร่วมเดินทางด้วย) ระหว่างทางก็มีการสอนเพลง สอนภาษามือและให้
 วาจาธรรมเป็นระยะ เช่น

- ทำงานต้องใส่ใจทำ ต้องใช้สมาธิ
- คนขี่โมโห คือ คนบ้าชั่วคราว
- การไปช่วยเหลือคนไม่ใช่ว่าเรามีความสามารถใหม่แต่ถามว่าเรามีใจไหม

สำนักงานจีโอจี เขตชงชาน เป็นที่ประชุมอาสาสมัคร เพื่อสร้างความเข้าใจ ทำ
 กิจกรรมต่างๆ ที่นี้ก็มีวัฒนธรรมถอดรองเท้าไว้ในถุงผ้า มีการเลี้ยงอาหารเย็นกับ

คณะผู้ดูงาน โดยมีอาสาสมัครมาร่วมโต๊ะอย่างน้อย 1 คน ทำให้ได้เรียนรู้วัฒนธรรมการรับประทานอาหาร มีชาม ตะเกียบ ช้อนแฉก ส่วนแก้วน้ำนำมาเองจากรถ ตักอาหารแล้วต้องรับประทานให้หมด มีน้ำชุปบริการ แต่ท่านต้องรับประทานอาหารเช้าให้หมดก่อนจึงมาตักน้ำชุปเพื่อล้างชามไปในตัว ไม่ใช่เอาอีกชามมาตักน้ำชุปเหมือนบ้านเรา เพื่อที่ชามจะได้ไม่สกปรกมาก เมื่อล้างจะทำให้ประหยัดน้ำ หลังจากรับประทานอาหารเช้าแล้ว ก็ย้ายไปอีกห้องหนึ่งเพื่อชมการแสดง คาดว่าที่นี่เป็นโรงเรียนด้วย น่าจะเป็นระดับอนุบาล ประถม ดูจากเด็กที่มาแสดงกิจกรรมบนเวที และยกน้ำชามมาต้อนรับ

ห้องประชุม เนื่องจากที่สำนักงานทราบว่ามีกลุ่มที่มาดูงาน เป็นคณะอาจารย์ ทำให้เขาต้อนรับเราอย่างเต็มที่พยายามถ่ายทอดประสบการณ์เพื่อที่เราจะได้นำไปสอนลูกศิษย์ **เพราะที่นี่มีการศึกษาด้านการศึกษา มองว่าเป็นการสร้างคนในอนาคต ถ้าคนดีมีจำนวนมากๆ สังคมก็ย่อมดีด้วย** นอกจากคณะดูงานแล้วยัง มีกลุ่มอาสาสมัคร ผู้ปกครอง จำนวนหนึ่งด้วย

การสอนของที่นี่ใช้วาทะธรรม เป็นบทเรียนหลัก นำเสนอในลักษณะของ บทเพลง มีการแสดงภาษามือ เดินระบำ ละคร บทบาทสมมุติ มีการถ่ายทอด ประสบการณ์ที่คิดว่าประสบความสำเร็จของกลุ่ม มาแสดงด้วยความตั้งใจจริง เพื่อให้เรารู้สึก ประทับใจ เพราะได้รับชมเอง เช่น การยกน้ำชาของเด็กๆ แสดงถึงการอบรมมารยาท ให้เด็กแสดงกิจกรรมเดินประกอบเพลง การอบรม จริยธรรมเด็กโดยชมรมผู้ปกครอง แสดงบทบาทสมมุติ เพื่อให้เด็กได้เข้าใจ หน้าที่ของตน และตระหนักว่าพ่อ แม่ทำงานหนักเพื่อเรา ซึ่งสนุกและทำให้ ทราบว่าเด็กประเทศไหนๆ ก็มีพฤติกรรมไม่แตกต่างกันเลย เพราะเอาอย่างมา จากโทรทัศน์ ที่เป็นแบบอย่างที่ไม่ดีเลย ซึ่งชมรม ผู้ปกครองได้แสดงให้ โรงเรียนต่างๆ ในเมืองนั้น เพื่อให้เด็กๆ มีสำนึกที่ดีขึ้น และยังมีการแสดงการ เลี้ยงลูกแพะ ที่ทำให้อาจารย์หลายคนน้ำตาซึม เพราะซาบซึ้งระลึกถึงบุญคุณแม่ วาทะธรรมที่พอจดจำได้คือ

พูดมากสู้พูดน้อยไม่ได้ พูดน้อยสู้พูดดีไม่ได้

พูดร้ายเหมือนงูพันพิษ พูดไม่ดีเหมือนเอาก้อนอิฐมาขว้างทาง

กว่าจะได้กลับเข้าที่พักก็ดึกพอสมควรและรุ่งขึ้นต้องตื่นแต่เช้าประมาณตีสี่ตีห้า

วันที่สอง (13 กันยายน 2550)

วันนี้มีคนตื่นเข้ามาออกกำลังกาย เดินชมเมืองบริเวณรอบๆ โรงแรมที่พัก มี ร้านสะดวกซื้อเปิด 24 ชั่วโมง 2 ร้านใกล้โรงแรม ที่พักของชาวใต้หวั่นเป็นอาหารที่เม้ม และคอนโดมิเนียมเสียเป็นส่วนใหญ่ สวนสาธารณะสำหรับออกกำลังกายพอมีให้ เห็นบ้างแต่อยู่หลังตึกสูงริมถนน ต้องเข้าซอยถึงจะเห็น มีการร่ำมวยเงิน เดินเร็ว วิ่ง จ็อกกิ้งแล้วแต่ถนัด อาหารเช้าของวันนี้เป็นแซนวิชไส้ปลา และไก่เลือกตามสะดวก ขนมปังปังชิ้นใหญ่ ๆ 1 ชิ้น ซึ่งคนส่วนใหญ่ไม่รับประทานและนำมาคืน คุณสัมผัส ข้าวเหนียวไส้ผักกาดเค็มมาเสริมแต่แห่งใหญ่ คนส่วนใหญ่จึงขอเก็บไว้ก่อน ได้ รับประทานอีกครั้งเมื่อตอนสายๆ หลายคนบอกว่าอร่อยมากตอนนำมารับประทาน กันในรถ คงเป็นเพราะหิว หลังจากรับประทานอาหารเช้าจึงออกเดินทางด้วยเครื่อง บินต่อด้วยรถบัสปรับอากาศ 2 คัน ไปเมือง ฮวาเหลียน

โรงเรียนประถม-มัธยมฉือจี้มหาวิทยาลัยฉือจี้วิทยาลัยเทคนิคฉือจี้

ระบบการศึกษาของฉือจี้ มีปรัชญาเดียวคือ เน้นพรหมวิหาร 4 ให้เด็กมีพลัง ทั้ง 4 เกิดเป็นคุณธรรมนำความรู้โดยมียุทธศาสตร์ในแต่ละระดับดังนี้

ระดับชั้นประถม : มุ่งเน้นให้เด็กเกิดจิตสำนึกว่าการบริการผู้อื่นเป็นสิ่งที น่าภาคภูมิใจ

ระดับชั้นมัธยม : นักเรียนต้องรู้จักทิศทางชีวิตของตนเอง

ระดับมหาวิทยาลัย: เน้นให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม และเพื่อนมนุษย์

อาคารเรียนของสถาบันการศึกษาทุกที่มีลักษณะสถาปัตยกรรมคล้ายๆ กันใหญ่โต ไม่เน้นการใช้เครื่องปรับอากาศ ทุกห้องใช้แสงสว่าง ธรรมดา มีพัดลมเพดานไข้อยู่บ้าง ทุกอาคารและสนามกีฬา ตั้งชื่อให้มีความหมาย เช่น สนามกีฬา ชื่อ สนามให้อภัย ทุกสถานที่สะอาด มีความละเอียดเพราะส่วนใหญ่มักใช้ก้อนหินเล็กๆ รวมกันเป็นเสา เป็นทางเดิน ชื่อนความหมายตามลักษณะของชาวจีน ที่เน้นปรัชญา ชวนให้คิด เรียนรู้ และตีความ เสาทุกต้น พื้นทางเดิน ประกอบด้วยหินก้อนเล็กๆ หมายถึง การเกิดสิ่งใหญ่โตเหล่านี้ได้ มาจากพลังของคนจำนวนมาก เสาเหลี่ยม มีความหมายถึงความซื่อสัตย์ ด้านบนโค้ง แสดงถึงความยืดหยุ่น หลังคาคล้ายตัวอักษรจีน “เหยิน” แปลว่า คน เพราะทุกที่กำลังสร้างคน โดยจุดเด่น คือมุ่งเน้นปลูกฝังจริยธรรม วิถีสร้างสังคมที่ดี เรียกว่า การสร้างมนุษย์ที่แท้จริง ท่านพุทธทาส ได้ให้ความหมายของคำว่ามนุษย์คือ คนที่ผ่านการอบรมให้มีจิตใจสูง การสร้างจิตใจสูง ในสถาบันการศึกษาของจีจี เรียกว่า วิชาจริยศิลป์ ใช้ 3 กิจกรรมในทุกระดับแต่มีความลึกซึ้งเพิ่มขึ้น คือ

1. การชงชา ให้ความเคารพ ขอบคุณต่อธรรมชาติ ทั้งดิน ฟ้า อากาศ ที่ทำให้มีชารสเลิศ เป็นการศึกษาเพื่อดำเนินชีวิต เสริมสร้างบุคลิกภาพที่ดี มารยาท การบริการ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล โดยมีคติเตือนใจว่า จิบแรก ปากต้องพูดดี จิบที่สอง ใจต้องคิดดี จิบที่สาม ร่างกายต้องทำความดี เรียนรู้การให้ความเคารพ (ชั้นเด็กเล็กเชิญผู้ปกครองให้เด็กได้บริการ)

2. การจัดดอกไม้ ให้เคารพเพื่อนที่ต้องทำงานร่วมกัน เคารพความคิดที่แตกต่าง ให้ทำงานเป็นทีม เป็นการใช้ดอกไม้แจกันเดียวอธิบายคุณธรรมจริยธรรมในวิถีชีวิตที่น่าสนใจคือโต๊ะที่ใช้เรียนจัดดอกไม้มีการออกแบบให้เปิดจากด้านบนได้โดยมีถังขยะซ่อนอยู่ภายในเพื่อความเรียบร้อย

3. การเขียนพู่กันจีน ให้เคารพตนเอง จิตต้องสงบเหมือนฝึกสมาธิ ตั้งใจ จึงจะตวัดเส้นได้สวยงาม

ความสะอาดของตัวอาคารเรียน เกิดจากนักเรียน ครูร่วมกัน ไม่มีภารโรง อาสาสมัครมาช่วยบ้างเช่น การตัดหญ้า จัดสวน ระบบการศึกษาของที่นี่ เน้นการดูแลเด็ก รวมไปถึงผู้ปกครอง มีอาสาสมัครมาทำหน้าที่ พ่อ แม่อุปถัมภ์ ขณะที่ศึกษาคุณงาน ที่วิทยาลัยเทคนิค เป็นช่วงเฟื่องเปิดเทอม พ่อ แม่อุปถัมภ์ นัดหมายมาพบนักศึกษาที่เพิ่งเริ่มการศึกษาใหม่ที่ทราบมาพ่อแม่อุปถัมภ์เป็นอาสาสมัครจีจี จากทั่วประเทศนอกจากทำความรู้จักกับนักเรียน นักศึกษาให้ความอบอุ่นเหมือนพ่อแม่แล้วยังทำความรู้จักพ่อแม่อุปถัมภ์กับผู้ปกครองพ่อแม่ของนักเรียนนักศึกษาด้วยเพื่อช่วยกันดูแลนักเรียน นักศึกษา เรียกว่าไม่ดูแลแยกส่วน บ้าน โรงเรียน สังคมต้องดี

นักเรียน นักศึกษาที่นี่ต้องสวมเครื่องแบบ เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกัน อีกทั้งยังเป็นการเตือนผู้สวมใส่ให้คำนึงถึงหน้าที่ของตนเองที่กำลังเป็นอะไรำลังทำอะไร เครื่องแบบเป็นความแน่นอนในสิ่งที่ถูกต้องที่เราทำแม้ภายนอกอาจจะดูเหมือนถูกกำหนดด้วยเครื่องแบบ ทว่าสมองและจิตใจมีอิสระเต็มที่ในการคิดสิ่งที่ถูกต้อง

นอกจากนี้คุณครูยังคอยแนะนำไปบางเรื่องเมื่อแบ่งนักเรียนทำงานกลุ่ม ให้ตั้งชื่อกลุ่ม เช่น กลุ่มสมานฉันท์ กลุ่มสามัคคี กลุ่มปรองดอง หากนักเรียนทะเลาะกันก็จะบอกว่ากลุ่มสามัคคี เขาไม่ทะเลาะกันนะ นักเรียนก็จะปรับตัวใหม่ และสิ่งที่โรงเรียนประณามสอนคือให้นักเรียนมีจิตสำนึกบริการ ตอนรับประทานอาหารกลางวัน จะมีอาหารมาตั้งหน้าห้อง นักเรียนที่เรียนดี มีความประพฤติดีเท่านั้นจึงจะได้บริการตักให้คุณครูหลังจากนั้น ตักให้ตนเองก่อนแล้ว จึงตักให้เพื่อน ๆ โดยทั้งชั้นจะรับประทานอาหารกันในห้องเรียน ที่หน้าชั้นมีนิทรรศการการนำขยะมารีไซเคิล ทำเป็นตุ๊กตา ที่วางดินสอ ของเล่น รูปภาพปะติด ซึ่งเป็นความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนเอง

ที่มหาวิทยาลัยฉือจี้ มีการผลิตบัณฑิตด้านการแพทย์สาธารณสุขนิเทศศาสตร์ และ เกสซ์ศาสตร์ มี วิดีทัศน์ ที่ทำให้คุณจารย์ผู้เยี่ยมชมซาบซึ้งน้ำตาไหลอีกแล้ว วิชากายวิภาคศาสตร์เป็นวิชาที่ต้องศึกษาโดยการผ่าศพอาจารย์ใหญ่ แต่เดิมคนจีนส่วนใหญ่ไม่นิยมบริจาคร่างกาย จึงขาดแคลนอาจารย์ใหญ่ที่จะใช้ศึกษา ทางมหาวิทยาลัยมีพิธีกรรมที่แสดงถึงความเคารพอาจารย์ใหญ่โดยนักศึกษาต้องรู้จักกับญาติอาจารย์ใหญ่ ทราบประวัติ ความดี เพื่อจะได้ให้ความเคารพ หลังจากเรียนต้องมีการเย็บคืนสภาพ ห่อศพด้วยผ้าขาว ทำพิธีฌาปนกิจตามศาสนา นำเก้าอี้บางส่วนเก็บไว้ในที่ซึ่งทำอย่างดีเป็นรูปคล้ายศาลาทรงจีนและนำไปเก็บไว้ที่ห้องโถงเรียนญาติสามารถมาแสดงความเคารพได้ตลอดเวลา ทำให้มีการบริจาคร่างกายเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมากอาจารย์ใหญ่บางท่านอวดวิทัศน์ไว้บอกนักศึกษาก่อนเสียชีวิตด้วย “นักศึกษาแพทย์จะกรีดผ่าศพของเราผิดพลาดสักกี่ร้อยครั้งก็ไม่เป็นไรเราอนุญาตให้ทำได้เต็มขั้นต่อเมื่อจบไปเป็นแพทย์แล้วห้ามกรีดผ่าตัดใครผิดแม้แต่ครั้งเดียว”

เมื่อชมวิทัศน์แนะนำมหาวิทยาลัยทำให้ทราบว่าที่นี่ทำ MOU (บันทึกข้อตกลง) กับมหาวิทยาลัยในประเทศไทยและนานาชาติ ดังนั้นในครั้งนี้น่าอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาได้ร่วมลงนาม MOU กับท่านอธิการบดีมหาวิทยาลัยฉือจี้ด้วย

ข้อสังเกตจากการศึกษาดูงาน คือ อัตราส่วนของนักเรียนต่อห้องไม่มากนักในทุกระดับการศึกษา ซึ่งอาจจะเป็นเพราะอยู่ต่างจังหวัด ไม่ใช่เมืองหลวง หรือคนในได้หวั่นบางส่วนอาจต่อต้านไม่เข้าใจวัฒนธรรมของสถาบันการศึกษาอาจมองเด็กที่มีระเบียบวินัยในเชิงสงสัยว่าถูกบังคับหรือเปล่า ที่น่ายกย่องคือการสร้างคนให้เป็นมนุษย์ เน้นการเคารพยกย่องทุกอย่าง จึงทำให้ประทับใจชาวไต้หวัน ดังตัวอย่าง การบริจาคร่างกายเพื่อเป็นอาจารย์ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยฉือจี้

หลังอาหารมื้อเย็นที่ห้องอาหาร ปรากฏว่า คุณเงินมาทำธุระที่ส้วาเหลียนท่านมาจากสำนักงานฉือจี้เขตชงชานที่เราเพิ่งไปเมื่อวานจึงมาเพิ่มเติมความรู้ให้เรา (แสดงถึงความเป็นครูจริงๆ ที่ต้องการให้ศิษย์ได้รับความรู้เต็มที่ยังรู้ว่าเรามีเวลาน้อยก็ตามมาให้หลังอาหารก่อนกลับโรงแรม)

ท่านมาเพิ่มเติม เพื่อให้ครูไม่เกิดความท้อแท้ ผิดหวังเสียก่อน โดยแนะนำยุทธวิธี 4 เรื่องเพื่อให้เป็นครูที่ดี ทั้งหมดนี้ท่านได้บรรยายที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ ด้วย ครูต้องสอนทั้งนักศึกษาและผู้ปกครอง เพื่อให้สังคม บ้าน โรงเรียนเป็นแบบอย่างที่ดีของเด็กรุ่นใหม่

เรื่องที่ หนึ่ง ต้องรู้ปัจจุบัน สภาพสังคม ทางฉือจี้ มองว่า “สมุทัย” ของการสร้างมนุษย์ ในปัจจุบันคือเด็กอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่ดี มีโทรทัศน์เป็นครู สอนวัตถุนิยมตลอดเวลาท่านจึงสอนว่า

1.1 เด็กขาดความรู้ในการช่วยเหลือตนเองในการดำรงชีวิต เช่น ไม่รู้จักหิ้วกระเป๋าตัวเอง ให้พ่อแม่หิ้วให้ การซักผ้า ดูแลห้องนอนของตัวเอง เป็นต้น ซึ่งมาจากพฤติกรรมของพ่อแม่ที่ไม่ได้เป็นแบบอย่างหรือตามใจมากเกินไป

1.2 เด็กคิดไม่เป็น แยกแยะไม่ได้ว่าจะไรดี อะไรไม่ดี มักจะตามเพื่อน ตามแฟชั่น

1.3 เด็กมีปัญหาครอบครัวครอบครัวในปัจจุบันแตกแยกหย่าร้างมากขึ้น

1.4 สิ่งแวดล้อมหรือสังคมไม่ดีครูก็ไม่กล้าขัดใจพ่อแม่ปล่อยปละละเลยไม่เข้มงวด

เรื่องที่ สอง การมองตน (สร้างครุต้นแบบ ตามแนวทางฉือจี้)

2.1 สิ่งต้องห้าม 5 อย่าง

2.1.1 ไม่ทำหน้าแบบเจ้าแก่ (ยิ้มเมื่อรับเงิน) แต่ต้องยิ้มตลอดเวลา (ทาครีมฉือจี้)

2.1.2 อย่าล้วยคนเดียวทำงานต้องทำเป็นทีมจะได้มีที่ปรึกษาเป็นกำลังใจกัน

2.1.3 อย่าจำเจทำวิถีเดียวมีการสอนหลายรูปแบบที่ทำให้เป็นตัวอย่างแล้ว

2.1.4 อย่าท้อแท้ ท้อถอย ตั้งใจแน่วแน่ ต้องประสบผล คุณเงินกล่าวถึงนักเรียนคนหนึ่งเป็นเด็กที่ดื้อ และไม่ชอบอยู่ในกฎ ระเบียบ ครูก็พยายามสอน ยกตัวอย่างให้ฟังแต่เด็กคนนี้ก็ยังมีพฤติกรรมเหมือนเดิมจนครูเริ่มท้อวันหนึ่งเด็กคนนี้เข้ามากระซิบกับครูที่สอนเขาว่ามีครูคนเดียวที่สอนแต่สิ่งที่ดีให้เขาเขาประทับใจแล้วแต่ที่เขายังมีพฤติกรรมเหมือนเดิมเพราะไม่ยอมให้เพื่อนล้อ

2.1.5 อย่าหวังดี ประสงค์ร้าย ตามใจ ปล่อยปละละเลย เหมือนพ่อแม่รังแกฉัน

2.2 สิ่งที่ต้องคำนึง 5 อย่าง

2.2.1 เด็กมีสิทธิ์จะทำผิดได้ครูไม่ควรคิดว่าเด็กทำผิดไม่ได้เรามีหน้าที่แก้ไขชี้ทาง

2.2.2 ไม่ควรมองเด็กในจุดยืนของครูหรือพ่อแม่ควรมองในจุดยืนของเด็ก

2.2.3 อย่าตราหน้าเด็กว่าเป็นเด็กมีปัญหาจะทำให้เรามีอคติต้องช่วยเด็กแก้ปัญหา

แก้ปัญห

2.2.4 ไม่มีเด็กคนไหนที่สอนไม่ได้ มีแต่ครูหรือพ่อแม่ที่สอนไม่เป็น

2.2.5 ความจริงเด็กไม่ต้องการอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ไม่ดี เราเป็นครูต้องเคียงข้างเด็ก แบ่งปันกับครูคนอื่น เพิ่มเติมความรู้ดั่งแก้วเปล่าเสมอ สังคมจึงจะดีขึ้น

เรื่องที่ สาม เป็นการถ่ายทอดประสบการณ์เพื่อให้ครูนำไปใช้ เน้นการนำวาทะธรรมไปสอนเด็ก

เริ่มจากปัญหาใกล้ตัว ยกสถานการณ์ในปัจจุบันมาเป็นกรณีศึกษา แล้วสอดแทรกด้วยวาทะธรรม ตัวอย่าง

3.1 ภาษีตจฉิน “ถ้าแน่ใจว่าตัวเองถูก ต้องเสี่ยงดั่งไม่ต้องกลัว” ปัญหาคือการต่อล้อต่อเถียงกัน เด็กก็จะเอาเป็นเอียงอย่าง วาทะธรรม คือ ยังมีเหตุผล ยิ่งควรพูดอย่างนุ่มนวลและให้อภัย

3.2 ปัญหาแม่ผิว ลูกสะไภ้ แก้วด้วย วาทะธรรม การติดต่อผู้อื่นเป็นหน้าที่และต้องพูดพร้อมรอยยิ้มด้วยหากเขาไม่รับไมตรีถือเป็นกรรมของเขา

3.3 สภาพสิ่งแวดล้อมที่ทำให้วิถีการดำรงชีวิตที่ผิด มีแค่ต้องชำระ ตาต่อตา ฟันต่อฟันวาทะธรรม การทำดีขาดเราไม่ได้ การทำเลวจะต้องไม่มีเรา

3.4 ข่าวหนังสือพิมพ์อาจารย์มหาวิทยาลัยที่ไทเปซึ่งจักรยานแล้วโดนคนขี่เมาทำร้ายจนตาย เมื่อนักข่าวมาสัมภาษณ์ภรรยาที่เป็นอาสาสมัครจิตฉีก็ตอบว่า ท่านธรรมอาจารย์สอนว่าการให้อภัยต่อผู้อื่นดีต่อตัวเองทำให้ชาวไต้หวันโดยทั่วไปแปลกใจ บางท่านโทรศัพท์มาหาอาสาสมัครท่านนี้ล่ำให้ฟังว่าครอบครัวของเขามัวแต่ฟ้องร้องไม่สิ้นสุด เป็นทุกข้ออยู่หลายปี หลังจากทราบข่าวของอาสาสมัครและคำสอนของท่านธรรมอาจารย์ ทางครอบครัวจึงมาปรึกษาท่านใหม่ว่าจะเชื่อคำสอนท่านธรรมอาจารย์ใหม่จะได้หมดทุกข์เสียเงินเสียทองไปมากแล้ว

เรื่องที่ สี่ แหล่งภูมิปัญญา ข้อมูลที่นำมาสนับสนุนเรื่อยๆ

การที่ได้ออกไปเยี่ยมผู้ยากไร้ผู้ป่วยทำหน้าที่อย่างอาสาสมัครเมื่อครุพบคนที่ต้องทุกข์ครุจะมีเมตตาทำให้อ่อนโยนและเข้าใจว่าเรามีบุญต้องช่วยเหลือโลกสร้างโอกาสให้เด็ก บ้านและโรงเรียนต้องเป็นสิ่งแวดล้อมที่ดีให้กับเด็ก

ข้อสังเกต คุณเงินท่านทุ่มเทมาก แต่ผู้ศึกษาดูงานเหนื่อยมาก วันนี้ก็กลับเข้าที่พัก ดึกเช่นเดิมแถมการบ้านให้บันทึกข้อมูลที่ได้จากการศึกษาดูงานมานำเสนอในเย็นต่อไปด้วย

ข้อคิดสำหรับตัวเอง บางครั้งตัวเองก็ดั่งเหมือนคุณเงินพยายามทุ่มเทสอนให้นักศึกษา ยิ่งใกล้สอบมองตักักศึกษาแล้วทำทางไม่เข้าใจก็พยายามเปลี่ยนรูปแบบการสอน แต่เด็กกลับไม่สนใจ คงเหมือนตอนนี้มั้ง จำไว้ อย่ายึดเยียด ต้องค่อยๆ ให้และซึมซับจากการกระทำ

วันที่สาม (14 กันยายน 2550)

ตื่นกันแต่เช้า รับประทานอาหารเช้าตั้งแต่ 5.00-6.00 น. ถ้าเป็นเวลาในประเทศไทย 1 ชั่วโมง

สมณารามจิ้งจอก ศาลาจิ้งจอก(พิพิธภัณฑสถานจิ้งจอก) โรงพยาบาลฮวาเหลียนจิ้งจอก

เดินทางไม่นานนักก็ถึงสมณารามจิ้งจอก ซึ่งเป็นที่พำนักของท่าน ธรรมจารย์เจิ้งเหยียน เมื่อลงจากรถก็พบกับอาสาสมัครถอดสูท มาช่วยกัน กวาดลาน เก็บขยะไปไม้ ก่อนไปทำงานประจำ ทราบว่าทุกเช้าจะมีคนมา จำนวนมากเพื่อทำงาน เท่ากับเป็นการออกกำลังกายช่วงเช้า และบางส่วนร่วม ประชุมถ่ายทอดสดออกรายการโทรทัศน์ กลุ่มของเราได้เข้าห้องพิเศษอยู่ใกล้ๆ กับห้องที่ท่านเจิ้งเหยียนให้ออวาท เนื่องจากถ้าเข้าห้องประชุมต้องเจียบ ห้ามหลับ จึงไม่มีใครอาสาเข้าห้องประชุม ขออยู่ห้องพิเศษซึ่งมีจอถ่ายทอดเห็นความ เคลื่อนไหวของห้องประชุม กิจกรรมของสมณารามจิ้งจอกช่วง 7.00-8.00 น. คือ การประชุมผ่านสื่อ มีโรงพยาบาล 6 แห่งและที่สมณาราม ก่อนเข้าห้องต้อง ถอดรองเท้าวางให้เป็นระเบียบนอกห้อง ห้องน้ำที่สมณารามมีเชือกที่กดชักโครก 2 เส้น เส้นหนึ่งน้ำน้อย และอีกเส้นน้ำมาก

เนื่องจากก่อนหน้านี้มีการมอบเสื้อกาวน์ให้นักศึกษาที่จบการศึกษานิเทศศาสตร์ รุ่นที่ 3 ที่สมณาราม โดยท่านได้มอบให้กับนักศึกษาทุกคนเหมือนเราได้รับปริญญา วันนี้ท่านเลยกล่าวโอวาทถึงการจบการศึกษาของนักศึกษากลุ่มนี้

การสืบทอดสิ่งดีงามค่อยๆ ต่อ ยอดการพัฒนาทำให้เกิดการแตกแยกเล็กซึ่งไป นักศึกษาค่อยๆ เรียนรู้ให้มาก เสื้อกาวน์บ่งบอกใจ ใจต้องเป็นหนึ่ง การมอบเสื้อ กาวน์เท่ากับเป็นการมอบภาระหน้าที่ให้ **นิเทศศาสตร์หน้าที่คือทำให้ครอบครัวรัก โครกัน สังคมสงบสุข** ด้านการแพทย์ทำงานต้องประสานกันทั้งหมดในสาขาต่างๆ คนไข้มันดีและไม่ดีในตัวเอง สุขภาพก็มีอะไรที่บกพร่องในตัวเอง การที่เรามี ภูมิคุ้มกันก็จะทำให้เราแข็งแรงการสื่อสารก็เป็นได้ทั้งที่ดีและไม่ดีการสื่อสารที่ไม่ดี คนที่มีภูมิคุ้มกันต่ำ ก็รับไปจะทำให้สังคมไม่ดี โลกกำลังวุ่นวาย สังคมไม่สงบสุข มีความเกี่ยวข้องกับการสื่อสาร ดังนั้นเราจึงมาเริ่มสื่อแต่สิ่งที่ดีงามให้กับมวลชน การ ปราศรัยมักจะมีภาพประกอบ การสื่อสารเหมือนธารน้ำ **อย่าลืมการสื่อสารที่ดี เป็นการสร้างความรู้ สร้างสังคมที่สงบสุข ชีวิตของมนุษย์ทำอะไรให้เกิดสติ ปัญญา การสื่อสารที่ดีมีความสำคัญอย่างมาก ทำอย่างไรจึงปลูกฝังให้บุคลากร ที่กำลังจะจบไปเป็นธารน้ำที่บริสุทธิ์ สื่อสารให้สังคมเกิดความเมตตา ครึ่งหนึ่ง ของนักศึกษาที่จบทำงานที่สถานีโทรทัศน์ต้าอ้ายเป็นพื้นฐานให้นักศึกษามีความดี ถ้านักศึกษาไปอยู่ที่อื่นต้องมีความคิดของตนเองว่าสิ่งไหนดี ไม่ดี แต่อย่าลืมที่จะถ่อมตน นักศึกษาที่จบออกไปต้องคิดทำอะไรให้สังคม ใสสะอาด ดีงาม สิ่ง ดีงามเกิดจากน้ำใจของคนเล็กๆ น้อยๆ ก่อน**

นักศึกษานิเทศศาสตร์ทุกคนก่อนจบต้องมีการทำวิดิทัศน์ครอบครัวตัวเองเวลา ทำจะได้ตระหนักถึงความลำบากของพ่อแม่ ที่ส่งเราเรียน วันนี้มีตัวอย่างวิดิทัศน์

ครอบครัวของนักศึกษาที่มาจากครอบครัวปานกลาง ทั้งพ่อและแม่เป็นอาสาสมัครฉีดวัคซีนช่วยงานจราจรช่วงเช้า ทำงานเป็นช่าง แม่พิการขาเดินไม่สะดวก เมื่อคราวได้วันหยุดมีแผ่นดินไหว ไม่สามารถไปช่วยที่เกิดเหตุได้ทำหน้าที่ฝ่ายบัญชี ข้อมูลที่สำนักงาน ท่านเจ้เจี้ยนกล่าวว่า การทำวีดิทัศน์เรื่องคนในครอบครัว แสดงความกตัญญู คนที่พิการแต่ทำประโยชน์เพื่อสังคม จิตใจมิได้พิการ แม้รายได้ต่ำก็ส่งลูกจนเรียนจบ และยังทำใจให้สังคม อย่างนี้มองไม่ออกว่าเขาพิการ สังคมจะแข็งแรงต้องดูที่จิตใจ ไม่ใช่ดูที่ภายนอก ข้อสำคัญ เราเลี้ยงลูกหลาน เขารู้ไหมพ่อแม่ลำบาก ครอบครัวนี้มี พื้นฐานดี ลูกหลานก็จะมีทิศทางที่ดีหวังว่า นักศึกษาจะดูแลจิตใจให้ดี ทำหน้าที่ให้ดี เมื่อสังคมไม่สงบสุข โลกก็จะวุ่นวาย ต้องเริ่มเข้าใจความสำคัญของชีวิตก่อน จึงจะทำให้สังคมสงบ อนาคตมาจากวันนี้

หลังจากจบการให้โอวาทของท่านเจ้เจี้ยน กลุ่มที่อยู่ตามโรงพยาบาลทั้ง 6 แห่ง ทอยออกมาแบ่งปันความรู้ ความก้าวหน้าของแต่ละแห่ง ตัวอย่างหมอกจากโรงพยาบาลสวาทาลัย:กล่าวถึงการรักษาเนื้องอกในสมองด้วยวิธีการฝังเข็ม

การสร้างภูมิคุ้มกันโรคมะเร็ง

ท่านเจ้เจี้ยน: เวลาบำบัดโรคให้ใช้แผนโบราณแผนปัจจุบันร่วมกัน

ผอ.รพ. : ทุกอย่างเพิ่มจากตัวเอง โลกเล็ก ครอบครัว สังคม ประเทศ ทุกคนแสดงบทบาทของ ตนเองให้ดีจะทำให้โลกเกิดความสมดุลได้ ไม่ว่าจะเรื่องราวใหญ่โตก็ เกิดจากเล็กๆ

ท่านเจ้เจี้ยน : กระบวนการถ่ายทอดสำคัญมาก ความสัมพันธ์ ครู ศิษย์ ถ้าอาจารย์ถ่ายทอดได้ดี ลูกศิษย์ก็จะทำหน้าที่ได้ดี

พยาบาล : คนต้องการปรึกษาไขกระดูก มาคอยคิวแต่เช้า เมื่อหมดเวลาคนที่ตั้งใจก็ไม่มีโอกาส ทำให้คนที่มีความคิดที่ดีงามเสียความรู้สึก

ท่านเจ้เจี้ยน : ถ้าทุก ๆ คนมีความพร้อม ในความคิดที่ดีงาม สังคมก็จะดีขึ้น

พยาบาลเพ็งจบการศึกษา : ความประทับใจที่เจ้าหน้าที่ทุกคนร่วมมือกันทำงาน เมื่อมีการตรวจคุณภาพของโรงพยาบาลจากเจ้าหน้าที่ภายนอก

ท่านเจ้เจี้ยน : ทุก ๆ เรื่อง ทุก ๆ งาน จุดเริ่มต้นยาก ถ้าเริ่มต้นด้วยดี ต่อ ๆ ไปก็จะดี

อาสาสมัคร : วารสารของฉือจี เขาได้รับเพียง 2 ฉบับ ต้องการกระจายให้สมาชิกจำนวนมาก เขาจึงเปลี่ยนมาใช้วิธีส่งด้วย E-mail

ท่านเจ้เจี้ยน : อาสาสมัครท่านนี้ทำหน้าที่ถ่ายทำ หาข่าวโทรทัศน์ทำอ้าย แล้วหาสมาชิกเพิ่มด้วย

อาสาสมัคร : ประสบเหตุ นักศึกษาคนหนึ่งขับรถจักรยานยนต์ชนกับกระบะ พ่อเป็นทุกข์มากเพราะลูกชายคนเดียวอาสาสมัครก็ปลอบทุกเหตุการณ์เกิดขึ้นได้ทุกวัน ตอนนี้นักศึกษาย้ายจากห้อง ICU ไปห้องปกติแล้ว

ท่านเจ้เจี้ยน : อวยพรให้ผู้ป่วยหายเร็ว ๆ

พยาบาล : รายงานว่าที่โรงพยาบาลมีพยาบาลกลุ่มหนึ่งไปร่วมประชุม จะนำเรื่องคุณธรรมไปแบ่งปันกับผู้ร่วมประชุมจากที่อื่นด้วย

ท่านเจ้เจี้ยน : สิ่งที่ดีควรถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้รับรู้

อาสาสมัคร : ทำงานเป็นเจ้าหน้าที่หาข่าว เมื่อไปสัมภาษณ์ คนทั่วไปมักจะมีภาพไม่เหมาะสม จึงคิดวิธีการ โดยการยกป้ายให้ยิ้ม พูดช้า ๆ แทนการพูดเร็ว เพราะส่วนใหญ่เป็นการถ่ายทอดสด

(ตัวอย่าง คร่าว ๆ เท่าที่จดได้ในหนึ่งหน้ากระดาษ ยังมีต่ออีกหลาย ๆ คน หมอพยาบาล หรืออาสาสมัครแต่ละคนไม่ซ้ำกัน) คนสุดท้ายเป็นชายหนุ่มที่เข้าชื่อปรึกษาไขกระดูกและไขกระดูกของเขาได้มีโอกาสช่วยชีวิตคนได้ ท่านเจ้เจี้ยนจึงมอบของที่ระลึก และกล่าวว่า เป็นคนที่โชคดี นอนหลับคืนหนึ่งก็ได้สร้างบุญแล้ว คนอื่นต้องอาศัยความอดทน พยายามจึงจะสะสมบุญได้ (การแสดงความจำนงปรึกษาไขกระดูก ทางโรงพยาบาลจะเจาะเลือดเก็บไว้ตรวจด้วยเทคนิคพิเศษ เมื่อผู้ป่วยที่ต้องการใช้มีเนื้อเยื่อที่เข้ากันได้ ประมาณ 1 ใน 5 หมื่น จึงจะให้มาสู่กระบวนการเจาะไขกระดูกจากตัวเราไปให้ผู้ป่วยจริง ๆ ครรภ์ได้ปรึกษาก็ถือว่าได้โอกาสทำบุญกุศลอันยิ่งใหญ่ นอกจากนี้ทางใต้วันมีกฎหมายไม่ให้คนที่ปรึกษา กับคนที่รับปรึกษารู้จักกันดังนั้นเมื่อผ่านไปหลาย ๆ ปีทางมูลนิธิอาจเรียกให้มาเจอกัน ถ้าคนที่รับปรึกษามีความประสงค์จะขอบคุณ)

หลังจากจบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประมาณ 1 ชั่วโมงนี้ ท่านเจ้เจี้ยนก็บอกลูกศิษย์ให้มาตามกลุ่มผู้เข้ามาศึกษาดูงานทุกท่านไปพบ ท่านเมตตามอบสร้อย

ข้อมือลูกประจำ และเพิ่มเงินรูปใบโพธิ์ ต้นไม้ แทนสัญลักษณ์ ครบ 41 ปี ของมูลนิธิ หลังจากนั้นก็มีภิกษุณี รูปหนึ่งนำชมรอบๆ สมณาราม มีพิพิธภัณฑ์ที่แสดงแบบจำลองว่าสมณารามมีการขยายตัวอย่างไรไม่มีการรื้อถอนสร้างเพิ่ม มีการปลูกผัก การทำเทียน โรงอาหาร โรงแยกขยะ ที่น่าสนใจของที่นี่ คือ มีการประชาสัมพันธ์งานของมูลนิธิในที่โล่งแจ้ง รอบๆ แปลงปลูกผัก ใช้ไว้นิลเขียนภาษาอังกฤษ พร้อมรูปถ่ายการทำงาน มีวาทะธรรมด้วย งานทุกอย่างต้องทำอย่างมีสมาธิ ถือว่าทำงานเพื่อฝึกสมาธิ ขอขอบคุณผู้ที่ทำให้เราได้ช่วยเหลือ เพราะเราได้มีโอกาสทำบุญ ลดความฟุ้งเฟ้อ หลังจากนั้นก็ปล่อยให้คนไทยได้ซื้อของ (ได้ยินไกด์เราพูดกับภิกษุณี ไม่รู้ทำไมคนไทยชอบซื้อของ) เมื่อซื้อของกันจำนวนมากแล้ว ทางร้านของหมดเลยบางรายการ ซื้อมากจริง ๆ ดิฉันก็มีโอกาสได้บอกกับภิกษุณี ว่าที่คนไทยชอบซื้อเพราะต้องการฝากให้คนที่เรารักที่ไม่ได้มาด้วย (ในขณะที่คณะดูงานชมสถานที่กลุ่มอาสาสมัครที่มาจากเมืองไทยก็ได้เข้าพบท่านเจ้าหญิงเหียนประมาณ 1-2 ชั่วโมง)

เยี่ยมชมศาลาจี๋ซือ หรือพิพิธภัณฑ์จี๋ซือ เป็นอาคารใหญ่มีหลายชั้น ต้องถอดรองเท้าใส่ถุงผ้าเดินถือเมื่อต้องขึ้นชั้นบนหรือลงชั้นล่างซึ่งมีชั้นใต้ดิน 2 ชั้น เขามักจะใช้บันไดที่แอบอยู่เหมือนบันไดหนีไฟ (คิดเองว่า คงเพราะกลุ่มเรามีคนจำนวนมาก จะรบกวนคนที่ใช้ทางปกติ) ห้องนิทรรศการจะเปลี่ยนภาพปีละครั้ง ที่นี้ทำให้เราทราบว่า ตึกอาคารต่างๆ ที่จี๋ซือสร้าง เสาเข็มไม่ธรรมดา เพราะได้หัววันแผ่นดินไหวปีละมากกว่าร้อยครั้งดังนั้นเหล็กเส้นที่ทางจี๋ซือใช้จึงเรียกว่าแผ่นเหล็กขนาดหนาเมื่อคราวแผ่นดินไหวครั้งใหญ่ในเกาะไต้หวัน ทางจี๋ซือได้สร้างโรงเรียนทดแทนโรงเรียนเดิมที่ถูกแผ่นดินไหวจนพัง ทั่วเกาะไต้หวัน 50 แห่งภายใน 3 ปี โรงพยาบาลทุกแห่งต้องแข็งแรงเพราะเมื่อเกิดปัญหาตึกพังโรงพยาบาลต้องช่วย

ผู้ป่วยจำนวนมาก ในส่วนที่ได้เรียนรู้จากที่นี่ คือการฉายภาพโปรเจคเตอร์ กระทบทระจกเงา ให้สะท้อนมาที่จอจะทำให้ภาพใหญ่ขึ้นจนเต็มจอ

ขณะรับประทานอาหารกลางวัน ทางอาสาสมัครคนไทยก็เข้ามาร่วมรับประทานอาหารด้วย และคุยกับสมาชิกคณะดูงาน ว่าได้มีโอกาสเข้าพบท่าน เจ็ทท์เหียน และระบายความในใจว่าหลังจากคณะดูงานกลุ่มนี้แล้ว จะมีมาอีก 2 กลุ่ม ซึ่งอาสาสมัครก็บอกตามตรงว่าเหนื่อย มีคนไทยมาดูงานเยอะ แต่ไม่ทราบว่าจะเกิดประโยชน์ในไทยหรือไม่ ท่านเจ็ทท์เหียนก็สอนว่า กระจกสะท้อนของหอมอยู่ กระจกก็มักกลิ่นหอม เปรียบเช่น เมื่อเราอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ทุกคนยิ้มแย้มมีเมตตา เราก็พลอยมีเมตตา มีจิตคิดช่วยเหลือ แต่เมื่อกระจกถูกแกะเอาของหอมออกไป นานๆ เข้ากระจกก็ไม่มักกลิ่นหอมคงสภาพเดิม นอกจากนี้คุณวิวัฒน์ จึงเล่าให้ฟังว่า ท่านเจ็ทท์เหียนบอกว่าอาสาสมัครที่ทำหน้าที่ไกด์กิตติมศักดิ์เหล่านี้ กำลังทำงานเหมือนจอกแหวน ซึ่งลอยไปตามกระแสน้ำ ไม่มีการหยั่งราก ต้องปลูกบัวให้มีรากในเมืองไทย จะได้มีอาสาสมัครมากขึ้นจะได้มีแรงมาช่วยกันทำงานให้กลิ่นหอมยังคงมีอยู่ในเมืองไทยด้วย (เป็นการสรุปปัจจัยความสำคัญ เพราะไม่ได้ยื่นด้วยตนเอง)

หลังอาหารกลางวัน เราก็กลับมาที่ศาลาจั้งซื้ออีกครั้ง คราวนี้ลงชั้นใต้ดิน เข้าห้องประชุมที่จัดคล้ายโรงภาพยนตร์เขาก็ให้เลือกที่นั่งที่สบายหลังตาพักผ่อน 20 นาที ปรากฏว่าพวกเราหลับจริงๆ เพราะต้องตื่นแต่เช้าทุกวัน (มีคนเสนอว่าน่าจะจัดแข่งประกวดเสียงแบบนกรงหัวจุก เพราะมีทั้งเสียงเล็ก เสียงใหญ่ และเสียงประหลาดด้วย) เมื่อครบ 20 นาที เขาก็เปิดไฟให้สว่าง จัดเครื่องเสียง จอภาพ ทำให้เรามีเวลาตื่น คนแรกที่มาพบคือ คุณอู่เทียนฝู เป็นอาสาสมัครที่เคยเดินทางมาประเทศไทยไปเชียงใหม่มากกว่า 23 ครั้ง ซึ่งมากกว่าพวกเราที่เป็นคนไทยเดินทางไปเชียงใหม่เสียอีกเพื่อดูแลที่จะสร้างโรงเรียนให้ชาวเขาอำเภอฝางจังหวัดเชียงใหม่ ท่านกล่าวว่าอาสาสมัครต้องยิ้ม ปากต้องดีมือทำงาน ตาไวต่อเหตุการณ์ต่างๆ เพื่อเราจะช่วยเหลือเขาได้ทัน มูลนิธิได้เห็นภาพที่อยู่อาศัยของชาวเขา ที่เป็นกระต๊อบพื้นดิน เริ่มด้วยการสร้างบ้าน จากนั้นส่งเสริมอาชีพการเพาะปลูกเพื่อให้เขามีอาชีพทำกิน และเมื่อเขาจะสร้างคน จึงคิดสร้างโรงเรียนที่นั่นด้วย คุณอู่บอกว่าคนบางคนเราช่วยเขาได้บางคนเราช่วยเขาไม่ได้ต้องอธิษฐานให้ว่าเราจะทำอะไรได้นอกจากนี้ยังมีตัวอย่างการส่งเสียค่าเล่าเรียนและค่าใช้จ่ายบางส่วนส่งคนไทยเรียน จนจบปริญญาตรีด้านคอมพิวเตอร์มีการสัมภาษณ์และเล่าวิถีที่ทางมูลนิธิช่วยเหลือ ค่าใช้จ่ายที่มอบให้ต่อเดือนไม่มากนัก ต้องอยู่อย่างประหยัด หลังจากนั้นคุณสุชน ได้กล่าวเสริมถึงคุณอู่ว่าถูกคนไทยโกงค่าที่ดินที่ซื้อเพื่อสร้างโรงเรียนไปหลายล้านบาท ท่านเสียใจจนไม่มามูลนิธิอยู่หลายปีจนวันหนึ่งท่านไปสมณารามท่านเจ็ทท์เหียนก็กล่าวว่าไม่อยากให้มีอะไรมาขวางการสะสมบุญของคุณอู่ตั้งนั้นคุณอู่จึงกลับมาทำหน้าอาสาสมัครอีกครั้ง คุณอู่ต้อนรับคนไทยที่เข้ามาศึกษาดูงาน และมอบของที่ระลึกให้ทุกกลุ่มที่ท่านให้การต้อนรับ

คนที่สองที่เราพบ คือ คุณเซีย จิ่ง กุ้ย เป็นผู้อำนวยการฝ่ายต่างประเทศของมูลนิธิฯ เดิมท่านทำงานเกี่ยวกับเงินทุนหลักทรัพย์ มีเงินเดือนเป็นแสน แต่มาทำงานอาสาสมัครเมื่อต้องเดินทางไปต่างประเทศท่านมักจะร่วมไปด้วยเสมอ คุณเซีย นำเสนอเรื่องภาวะโลกร้อนให้เราฟัง สิลาดิมากน่าสนใจ มีเสียงหนักเสียงเบา และมีท่าทางประกอบ อยากอด้วิตทัศน์ให้คนอื่นได้ชมด้วย ท่านกล่าวถึงสภาวะโลกร้อนที่จุดเริ่มจากหนังสือของ อัลกอร์ (อดีตประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา) มีการสร้างเป็นภาพยนตร์เพื่อให้เกิดการตระหนักว่าเป็นภัยพิบัติของโลกใกล้เข้ามาแล้ว โดยคุณเซียเล่าว่า ทั้งโรงภาพยนตร์มีคนดูอยู่ 6 คน หลังจากหนังฉายไม่นาน ก็ลุกออกไป 2 คน อีก 2 คนในโรงหนังเป็นแฟนกัน (แสดงว่าคนไม่ให้ความสนใจกับเรื่องราวที่เกิดขึ้น)

ขณะนี้โลกมีผ้าห่มผืนใหญ่คลุมอยู่ เดิมเมื่อแสงอาทิตย์ส่องมายังโลกก็จะสะท้อนความร้อนออกได้ 2 ใน 3 ส่วน เมื่อผ้าห่มหนาขึ้น ความร้อนที่สะท้อนได้ 1 ใน 3 ส่วน ก็ไปละลายน้ำแข็งที่อยู่ในขั้วโลกทั้งเหนือและใต้ ผู้เดือดร้อนคือหมีขาว ไม่มีที่อยู่อาศัยใกล้สูญพันธุ์จากนั้นนำภาพยนตร์ชีวิตหมีขาวที่น่ารักภาพการคลอเคลีย ออกผจญภัยของหมีขาว และสถิติที่หมีขาวตายมากขึ้นเนื่องจากไม่มีผืนน้ำแข็งให้มันอาศัย วายน้ำไปทางไหนน้ำแข็งก็แตกต้องวายน้ำไปเรื่อย ๆ แล้วเราจะไม่ช่วยสัตว์โลกเหล่านี้หรือ ผ้าห่มที่คลุมโลกที่หนาขึ้นนั้น มีหลายชั้น เฉพาะชั้นที่สำคัญกล่าวถึงในที่นี้ 2 ชั้น คือชั้นก๊าซ CO₂ (ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์) เกิดจากโรงงานอุตสาหกรรม การใช้รถยนต์ หมายถึงการซื้อของจับจ่ายใช้สอยของเรา ยิ่งเราใช้มาก ก็เพิ่มการผลิตมากขึ้น

คุณเซีย กล่าว อดทน อดกลั้นตัวเองเพื่อแสดงสิ่งที่ติงามต่อผู้อื่น (ลดการซื้อของใช้เท่าที่จำเป็น) และยังขอโทษที่ตนเอง ขับรถมาที่นี้ เท่ากับเป็นการเพิ่มก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ให้กับชั้นบรรยากาศ นอกจากนี้การเผาป่า เผาขยะ ก็เป็นสาเหตุเช่นกันท่านนำภาพถ่ายดาวเทียมมาแสดงว่าที่ประเทศใดมีความร้อนมาก อันอาจเนื่องมาจากโรงงานอุตสาหกรรมการเผาป่าส่วนใหญ่เป็นทวีปยุโรปอเมริกา เอเชียตอนบน ท่านเป็นอาสาสมัครที่เข้าไปช่วยต่างประเทศยามมีภัยธรรมชาติ แต่ตอนนี้ภัยธรรมชาติเกิดบ่อยมากขึ้น จนท่านไม่ทราบว่าจะไปที่ไหนดี ต้องช่วยกันลดการบริโภค ลดความร้อนของโลก มิฉะนั้นภัยน้ำท่วม ภัยพายุทอร์นาโด ก็จะมีเกิดขึ้น ชั้นที่สอง ก๊าซ CH₄ (ก๊าซมีเทน) ซึ่งเกิดจากการปศุสัตว์ในสัตว์เคี้ยวเอื้อง วัว ควาย ทั้งก๊าซในท้องสัตว์ การเรอ การปล่อยของเสียของสัตว์เหล่านี้ก่อให้เกิดก๊าซมีเทนทั้งสิ้น คุณเซียจึงหันมาเรียกร้องให้รับประทานอาหารเจเพื่อลดการเลี้ยงวัว การฆ่าสัตว์ ไม่ว่าจะเป็นไก่ หมู เพราะขณะที่เรานั่งฟังบรรยายอยู่นี้ก็มีการฆ่าสัตว์จำนวนมาก ท่านยังทำเสียงไถ่ถูกเชือดว่ามันร้องดังอย่างไร การที่ท่านลาออกจากงานแล้วมาเป็นอาสาสมัครใจดีเพราะท่านอายุที่เป็นส่วนหนึ่งในการทำโลกร้อน และบริโภคสัตว์ เมื่อจบการบรรยาย ดร.ทวิสิน นาวารัตน์ก็ขอคัดลอกข้อมูลที่ท่านนำมาโชว์ เพื่อมาขยายความต่อในบ้านเรา หลังจากนั้นเราก็ออกมาที่ร้านค้า

สินค้าจิวรี่ที่บริเวณพิพิธภัณฑ์ ซ็อกกันอีกแต่น้อยลง คงเพราะซื้อที่สมณาราม มากแล้วก็เป็นได้

โรงพยาบาลสวาเหลียน (เป็นโรงพยาบาลแห่งแรกที่มีมูลนิธิสร้าง โดยอาศัยเงินบริจาคจากคนไต้หวันคนละเล็กคนละน้อย ก่อนหน้านี้มีชาวญี่ปุ่นขอบริจาค 500 ล้านเหรียญเพื่อสร้างโรงพยาบาลแต่ท่านเจ็งเหยียนปฏิเสธเพราะต้องการให้เป็นโรงพยาบาล ของคนไต้หวัน) รศ.วรรณิ ธรรมโชติ มาล้างแผลโดยอาสาสมัครพามาแล้ว แต่โกด์เรอบอกว่า รศ.วรรณิ มาเปลี่ยนแผล (ได้แผลใหม่หรือเปล่านั้นต้องถามโกด์เองนะคะ) คณะผู้ดูงานลงจากรถเข้าแถวเรียง 2 เข้าทำความเคารพรูปพระโพธิสัตว์ ที่โถงด้านหน้า เป็นรูปพระภิกษุที่ธุดงค์ในป่าแล้วป่วยมีพระภิกษุรูปอื่นๆ คอยช่วยเหลือ พร้อมทั้งพระโพธิสัตว์ (ได้ยินเสียงบางคนบอกรูปนี้คล้ายพระพุทธรูปเจ้ากำลังช่วยพระคริสต์) จากนั้นก็แบ่งทีม 2 กลุ่มเข้าดูงานโรงพยาบาลทุกชั้นมีห้องพระ ห้องสงบที่สำหรับสวดมนต์ ในทุกศาสนา หมอพยาบาล อาสาสมัครในโรงพยาบาลทำงานกันอย่างหน้าตาขมขื่น เดินขึ้นบันไดที่เสียงตึกคล้ายบันไดหนีไฟ ไม่ใช่ลิฟท์ เยี่ยมห้องผู้ป่วยมะเร็งระยะสุดท้าย ห้องพักผู้ป่วยพื้นทำลักษณะคล้ายไม้ หมอที่นำชมบอกว่าเป็นวัสดุคล้ายไม้ เพื่อให้รู้สึกเหมือนอยู่บ้าน แต่ไม่ใช่ไม้จริง หลังจากพาเดินขึ้น-ลง เข้าชมห้องนั้น ห้องนี้แล้ว ก็มารวมพลกับอีกกลุ่มที่ห้องประชุมในโรงพยาบาล (คราวนี้ไม่มีการปิดตา กลัวเราจะหลับอีก) พามาให้สัมภาษณ์อาสาสมัครของที่นี่ เราเรียกอาสาสมัครผู้หนึ่งว่า สือเจ๋ สือเจ๋คนที่มาเล่าเรื่องราวให้เราฟังท่านทำงานอยู่ที่นี้ 21 ปี โดยไม่ได้ค่าตอบแทนอะไร ได้แต่อาหาร 3 มื้อจากสมณาราม 2 มื้อ (เช้า เย็น) โรงพยาบาล 1 มื้อ (กลางวัน) นอนที่สมณาราม มีค่าใช้จ่ายคือต้องซื้อชุดเอง นอกนั้นไม่ต้องใช้จ่าย ท่านไม่มีครอบครัวยกเว้นพ่อแม่อยู่ที่ไทเป ท่านเคยมาที่สมณารามก่อนที่จะลาออกจากการงาน มาทำงานอาสาสมัครเต็มตัว ท่านขอขอบคุณยายที่บอกกับพ่อแม่ว่าห้ามบังคับท่านแต่งงานนะ ถ้าท่านไม่สมัครใจ และได้มรดกจากยายมาบ้างจึงอยู่ที่นี้อย่างไม่เดือดร้อน ตื่นตี 4 สวดมนต์ ประชุมธรรม รับประทานอาหารเช้า นั่งรถมาทำงานที่โรงพยาบาล กลับไปก็นอนประมาณ 3 ทุ่มทุกวัน ไม่เคยป่วย 21 ปี สือเจ๋เล่าเรื่องที่ประทับใจ โดยมีรูปประกอบให้เห็นว่าเป็นเรื่องจริงนะ

วันหนึ่งสือเจ๋พบผู้ป่วยชายเป็นมะเร็งปอดระยะสุดท้าย ร้องไห้และคร่ำครวญ ต้องการพบลูกชาย แต่ไม่ทราบว่าลูกชายอยู่ที่ไหน ต้องการบอกลูกชาย สือเจ๋สงสัยว่าทำไมเป็นพ่อลูกกันทำไมไม่รู้ว่าลูกอยู่ที่ไหน ชายคนนั้นก็เล่าว่าเขาแม้ไปติดคุกมาทั่วเกาะไต้หวันไม่ได้เจอลูกชายเลยสือเจ๋ก็ถามว่าเขารู้จักใครบ้างที่น่าจะรู้ว่าลูกชายเขาอยู่ที่ไหนชายคนนั้นก็บอกชื่อและเมืองที่น่าจะเป็นที่อยู่ของลูกชายให้สือเจ๋ สือเจ๋ติดต่อกับตำรวจในเมืองนั้นให้ช่วยตามหาให้มือตำรวจให้เบอร์โทรศัพท์มสือเจ๋ก็โทรศัพท์ไปหา ผู้รับสายพูดจาไม่ดีใส่สือเจ๋เมื่อถามหาลูกชายของเขาแต่สือเจ๋ได้อธิบายว่าเธอทำงานเป็นอาสาสมัครนะชายคนที่ต้องการพบลูกชายกำลังป่วยใกล้ตาย

เสียงทางด้านโน้นจึงบอกว่าลูกชายของผู้ป่วยติดคุกอยู่ในเมืองนี้แหละ ดังนั้นสื่อเจ้จึงติดต่อกับผู้จัดการเรือนจำเพื่อขอนำชายผู้เป็นพ่อเข้าพบลูกชายผู้จัดการเรือนจำก็อนุญาตและนัดหมายวันให้เข้าพบ สื่อเจ้และเพื่อนอาสาสมัคร 3-4 คน ช่วยกันพาชายผู้ป่วยไปพบกับลูกชาย(กติกาข้อหนึ่งอาสาสมัครทำอะไรต้องทำเป็นทีมไม่ทำคนเดียว) ผู้ป่วยไม่มีเงินค่ารถอะไรเลยสื่อเจ้และเพื่อนต้องร่วมกันออกค่าใช้จ่ายให้ระหว่างทางสื่อเจ้พบว่าชายผู้ป่วยรับประทานอาหารได้มากกว่าเมื่อนอนอยู่โรงพยาบาลเขาเข้าห้องน้ำโกนหนวด คราเพื่อไปพบกับลูกชาย ดูเขาตื่นเต้นมาก จากภาพผู้ป่วยมีสายระโยงระยางเนื่องจากต้องมีถุงปัสสาวะ ถูน้ำเกลือด้วย เขาก็เดินทางไปพร้อมถุงพลาสติกที่เก็บสมบัติเขาเล็กน้อย

ที่เรือนจำผู้ป่วยต้องบรรยายสรรพคุณความชั่วให้กับนักโทษชาย 1 ชุด และนักโทษหญิง 1 ชุด เขาบอกกับพวกนักโทษว่าอย่าเป็นอย่างเขาเลย ให้กลับไปกตัญญูพ่อแม่อยู่กับครอบครัวเถอะ หลังจากนั้นถึงคราวจะพบกับลูกชายแล้วมีเด็กหนุ่มคนหนึ่งมาตะโกนว่าพาใครมาเขาไม่ใช่พ่อตั้งแต่ผมเกิดมาเขาอยู่กับผมไม่เกิน 3 ชั่วโมง และไม่ยอมมาพบหน้าด้วย ชายผู้พ่อ นั่งซึมไม่พูดจาใด ๆ ทั้งสิ้น สื่อเจ้ก็เลยตัดสินใจเดินไปหาเด็กหนุ่มก็ไม่รู้จะพูดอะไรเหมือนกันแต่ก็นึกได้เลยพูดขึ้นว่า “ท่านธรรมจารย์ อาจารย์ของฉันท่านกล่าวว่า ไม่มีใครในโลกนี้ที่ท่านไม่ไว้วางใจ ไม่มีใครในโลกนี้ที่ท่านไม่ให้อภัยและไม่มีใครในโลกนี้ที่ท่านไม่รัก” เธอซึ่งเอาเลือดเนื้อมาจากพ่อ จะไม่ให้อภัยผู้ให้กำเนิดเธอเชียวหรือ หลังจากนั้นเด็กหนุ่มก็เงยบสั๊กพักเขาก็วิ่งมาหาพ่อแล้วเรียกพ่อออกกันกลม

หลังจากร้องไห้กันพักใหญ่ ชายผู้พ่อก็ขอภัยกับลูกที่เขาไม่ได้ดูแลเลย จึงทำให้ลูกต้องมาเข้าคุกเหมือนเขาเมื่อออกจากคุกแล้วให้ไปหาลุงคนที่สองเพื่อที่ลุงจะสอนวิชาด้านช่างให้ไปประกอบอาชีพสุจริต เมื่อออกจากคุกผู้จัดการเรือนจำก็ถ่ายรูปร่วมกับชายผู้พ่อและอาสาสมัครชายผู้พ่อเตะทำใหญ่เพราะเขาภูมิใจที่ติดคุกมานานฟังได้ถ่ายรูปร่วมกับผู้จัดการที่คุมเรือนจำก็คราวนี้แหละ

เมื่อเขากลับไปโรงพยาบาล วันหนึ่งเขาก็เรียกให้สื่อเจ้ถ่ายรูปเขาที่สักรูปมังกรด้านหน้ารูปหงส์ด้านหลังเต็มตัวไปหมดและขอร้องให้สื่อเจ้ต้มข้าวต้มให้รับประทาน เขาบริจาคร่างกายเป็นอาจารย์ใหญ่ให้กับมหาวิทยาลัยจี้จี้ด้วย ภายหลังสื่อเจ้ได้ยึ้นนักศึกษาแพทย์บ่นว่าอาจารย์ใหญ่ของเขาลายสักเต็มตัวไปหมดเลยสื่อเจ้ก็เลยบอกกับนักศึกษาว่าคนที่เคยทำไม่ดีและกลับตัวได้นับว่าเป็นคนดีที่น่ายกย่อง

อีกหลายปีต่อมา มีชายหนุ่มคนหนึ่งแต่งตัวดี มาหาสื่อเจ้ที่โรงพยาบาล เขาบอกว่าเขาเป็นลูกชายของคนที่คุณพ่อพาไปหาเขาที่คุกเขามาวันนี้เพื่อคารวะศพพ่อ เขาสื่อเจ้ก็พาไปคารวะศพและถามถึงครอบครัวของชายผู้นี้ ขณะนี้เขาแต่งงานแล้ว ภรรยาเป็นพยาบาลมีลูก 2 คน สื่อเจ้ก็ถามว่าภรรยาเธอรู้อดีตของเธอไหม เขาบอกว่ารู้หมดเลย สื่อเจ้ก็ว่า ภรรยาเธอเป็นคนดีนะ แล้วต้องการให้ลูกของเธอเป็นคนดีไหม เขาบอกว่า อยากสื่ออยากให้ลูกทั้งสองคนเป็นคนดี สื่อเจ้ก็แนะนำโดยให้กระบอกไม้ไผ่เจาะรูเพื่อหยอดเงินสะสม ให้เขาเอาไปให้ลูกเก็บสะสมเงินที่เหลือ

จากรับประทานขนม สะสมเอาไปบริจาค ช่วยเหลือคนยากไร้ เขาจะได้มีเมตตา และไม่คิดจะทำไม่ดี หลังจากนั้นสื่อแจ้ก็มีโอกาสได้ไปเยี่ยมครอบครัวของชายหนุ่มคนนี้ด้วย

หลังจากจบการบรรยายมีการซักถามพอสมควร ดร.พัชรี จิวพัฒน์กุล คุณจะสนใจมาเป็นอาสาสมัคร ก่อนเดินทางไปรับประทานอาหารเย็น หลังจากนั้นก็มีประชุมขอบคุณอาสาสมัครที่ช่วยเหลือคณะผู้ดูงานและแลกเปลี่ยนว่าได้รับความรู้ แสดงความรู้สึกความประทับใจว่าจะกลับไปอีกแล้ววันนี้คุณส้อมแจ้ให้ทราบว่าหลังจากถึงโรงแรมหากใครต้องการซื้อขนมพื้นเมืองให้รอชั้นล่างโรงแรมมีคนตามไปซื้อหลายคนและอีกหลายคนก็เดินเที่ยวกลางคืนรอบ ๆ ทราบว่ามีหญิงสาวแต่งตัวนุ่งน้อยห่มน้อย ชายหมากในตู้กระจกริมถนน มีร้านตุ๊กต่มากมาย สังคมที่ล่อลวงให้เด็กวัยรุ่นเสียเงินและหลงมัวเมาเยอะไปหมด

วันที่สี่ (15 กันยายน 2550)

ตื่นเช้ากันอีกแล้ว เช้ากว่าทุกวันอีก รับประทานอาหารเช้าตั้งแต่ 4.00 น. ถ้าเป็นเวลาในไทยลบ 1 ชั่วโมง เดินทางโดยรถไฟด่วน กลับไทเป นั่งรถไฟประมาณ 2 ชั่วโมง

โรงพยาบาลซินเตียนฉือจี้/สถานีรถไฟเคิลเหยียนผิง/อนุสรณ์สถานดร.ซุนยัตเซ็น

รอรถมารับที่สถานีรถไฟจากนั้นเดินทางต่อไปโรงพยาบาลซินเตียนฉือจี้เป็นโรงพยาบาลที่สร้างใหม่เพิ่งเปิดดำเนินงานได้ 2 ปี เข้าแถวเรียง 2 เข้าไปเคารพภาพพระโพธิสัตว์ที่ดูแลภิกษุที่ป่วยภาพคล้ายกับที่โรงพยาบาลฮวาเหลียนฉือจี้ที่สังเกตเห็นว่าภาพทุกภาพเป็นการนำเซรามิกเล็ก ๆ มาประกอบกัน (ปรัชญา สิ่งที่ดี ๆ มาจากสิ่งเล็ก ๆ น้อย ๆ ร่วมกัน) หลังจากแสดงความเคารพ ที่ได้ภาพมีกระบอกไม้ไผ่ให้บริจาค เป็นวันสุดท้ายแล้ว หลายคนจึงเทกระเป่าบริจาค อาจารย์รจนา ศรีใส ใส่เงินไทย 100 บาท จากนั้นแบ่ง 2 ทีม ศึกษาดูงาน ที่นี่มีสิ่งที่น่าสนใจ มีร้านกาแฟ สตาร์บัคที่ไม่เหมือนที่อื่นเพราะจำหน่ายอาหารเจเท่านั้น (ทุกสถานที่ของฉือจี้จำหน่ายอาหารเจ) โรงพยาบาล มีสวนหย่อม 6 แห่ง บรรยากาศภายในคล้าย โรงพยาบาลเอกชนไม่มีกลิ่นยา มีห้องนิทรรศการ มีห้องพระ มีโถงที่วางแกรนด์เปียโน บรรยากาศสบาย ๆ

วันที่คณะศึกษาดูงานมีกิจกรรมที่อาสาสมัครจัดให้กับเด็กที่เกิดที่โรงพยาบาลครบรอบ 2 ปี มีคุณพ่อคุณแม่ที่พาลูกมาเข้าร่วมกิจกรรมจำนวนหนึ่ง ชั้นใต้ดินเป็นโรงอาหาร และมีอีกส่วนเป็นห้องโถงใหญ่ที่มองเห็นจากชั้น 1- ชั้น 4 มีเก้าอี้ที่ออกแบบได้ดีมาก เปิดที่นั่งเก็บกระเป่าได้ ด้านหน้าเก้าอี้มีที่สำหรับวางเช่า เปิดฝาเก็บรองเท้าได้เมื่อจะกราบพระหนักฟิงของเก้าอี้แถวหน้าก็เอียงให้กราบได้สภาพห้องคล้ายห้องในโบสถ์คริสต์แต่ด้านหน้าเป็นรูปใหญ่ของพระโพธิสัตว์ที่วางมือบนลูกโลก หลังจากเดินวนไปมา ไปเจอกับอีกกลุ่มที่ชั้น 5 เป็นชั้นที่มีสวนหย่อมที่ใหญ่มาก มองลงมาเห็นอาสาสมัครบางคนตัดหญ้าข้างรั้วโรงพยาบาล ที่ชั้นนี้มีที่หนีไฟ

ที่น่าสนใจอีกแล้ว เป็นตู้ข้างในยัดผ้าไว้ เมื่อต้องการใช้ให้โยนผ้าลงข้างล่าง จากนั้นหย่อนตัวลงในผ้า จะได้ค่อยๆ ร่วงลงด้านล่าง ไม่หล่นทีเดียวอย่างรวดเร็ว มีอาจารย์บางท่านถ่ายรูปไว้แล้ว

นอกจากนี้ยังมองเห็นคอนโดมิเนียมของแพทย์ พยาบาลใหญ่โต อยู่บริเวณใกล้กับโรงพยาบาล อาจารย์หลายท่านคิดต่างๆ ว่า เมื่อมีที่พักดี สภาพแวดล้อมดี ก็ทำงานได้เต็มที่ จากนั้นเข้าห้องประชุมด้านล่างโรงพยาบาล จัดเป็นห้องบรรยายภาคญี่ปุ่น มีทรายตรงกลาง มีห้อง 2 ข้างที่นั่งสงบพักผ่อนได้ ที่ด้านหน้าห้องประชุมที่ต้อนรับคณะของเรา มีรูปเจ้าแม่กวนอิมพันกร ที่นี่เลี้ยงน้ำชาต้อนรับ บรรยายเกี่ยวกับโรงพยาบาล ความก้าวหน้าทางการแพทย์ ได้หัวหน้าจัดระดับโรงพยาบาลไว้ 3 ระดับ เป็นระดับเมือง ระดับเขต และระดับศูนย์กลางทางการแพทย์ โรงพยาบาลแห่งนี้มีความพร้อมสามารถเป็นระดับศูนย์กลางได้ แต่ยังไม่ได้ยื่นขอ ที่นี้รับผู้ป่วยนอกได้ 3,200 คน มีแพทย์ 160 คน พยาบาล 700 คน พนักงาน 600 คน อาสาสมัครผลัดกันมาวันละ 250 คน (มีอาสาสมัครที่ต้องการเข้ามาช่วยทำงานในโรงพยาบาลต้องสมัครก่อนเป็นหมื่นคน ดังนั้นจึงจัดเวรเพื่ออาสาสมัครจะได้ทำงานได้ถูกว่าเขาจะมาทำงานได้ในวันไหน) ทุกชั้นมีห้องพระ พยาบาลทุกคนต้องมีการสวดมนต์ก่อนทำงานทุกวัน นอกจากนี้มีห้องทำสมาธิของศาสนาอื่นๆ ด้วย เช่นเดียวกับที่สวาเหลียน

รับประทานอาหารกลางวันที่โรงอาหารในโรงพยาบาล โดยทุกคนตักอาหารบุฟเฟต์ใส่ถาดหลุมแล้วไปชั่งน้ำหนักจ่ายตามน้ำหนักของอาหารจากนั้นตักซूपหรือน้ำถั่วเขียวฟรี เมื่อรับประทานอาหารเสร็จต้องเก็บอุปกรณ์ทุกชนิดในชั้นที่วาง มีการแยกขยะทุกประเภท ถาดหลุมที่กวาดเศษอาหารแล้ว ตะเกียบ พลาสติก ที่ห่อตะเกียบ ถ้วยน้ำซूप ช้อน กระดาษเช็ดปาก มีแก้วน้ำมาด้วยแต่ไม่มีน้ำฟรี เลยต้องซื้อจากร้านใกล้เคียง ขวดละ 20 บาทเขียวละ ขึ้นบันไดเลื่อนชั้นหนึ่งก็มีร้านจำหน่ายสินค้าจ๊อบซีเหมือนกับทุกที่ที่ไปส่วนใหญ่เป็นหนังสือธรรมะเพลงวิถีทัศน์แก้วน้ำตะเกียบถ้วย ถูงเท้า พวงกุญแจวาทะธรรม กระเป๋า ราคาเท่ากันในทุกๆ ที่ ช่วงนี้ทุกคนก็พักผ่อนตามสะดวก หลายคนก็โทรศัพท์หาคนทางครอบครัว โดยใช้โทรศัพท์สาธารณะในโรงพยาบาล เมื่อถึงเวลาจะกลับ เรามารวมตัวกันที่โถงด้านหน้าสวดมนต์แบบไทย อระหังสัมมา ... เป็นการลา

เดินทางต่อไปยังสถานีรถไฟเคิลเฮียนผิง อาสาสมัครมาตั้งแถวร้องเพลงต้อนรับเข้าไปทำความรู้จัก แนะนำสถานที่ (เป็นโรงแยกขยะที่สะอาดไม่มีกลิ่นเหม็น การวางสิ่งของก็มีได้กรงรัง) จากนั้นก็มีการจัดฐานให้เรียนรู้ 3 ฐาน

ฐานที่ 1 แยกกระดาษ แบ่งเป็น 4 ประเภท กระดาษขาว-ดำ กระดาษที่ใช้หมึกสี กระดาษปกขาว กระดาษมัน และกระดาษหนังสือพิมพ์ ต้องฉีกหนังสือทิ้งเล่มเป็นกระดาษทีละแผ่นแผ่นใดมีหมึกสีปนอยู่ก็ตัดเฉพาะที่เป็นสีแยกไม่ใช้ใส่ทิ้งแผ่น

ฐานที่ 2 แยกเครื่องใช้ไฟฟ้า สถานีนี้มีช่างอยู่ หากว่าบางตัวซ่อมได้ เขาก็จะซ่อมเก็บเอาไปบริจาคคนยากไร้ หากเครื่องใช้ไฟฟ้าใดซ่อมไม่ได้แล้ว เขาแยกสายไฟ เอาลวดทองเหลืองออกจากหุ้มพลาสติก แยกประเภทสกรู ฝาพัดลม แผงไอซี ในฐานนี้มีอุปกรณ์ช่วยคล้ายที่รีดปลาหมึก เพื่อให้สายไฟปริแตก จะได้ฉีกเอาทองเหลืองออกมาได้ง่ายขึ้น

ฐานที่ 3 แยกขวด กระจก แก้ว มีการแยกประเภทพลาสติก อลูมิเนียม ให้เหยียบให้แบนก่อนเก็บ แก้ว ก่อลงนม แยกประเภท ฝาแยกออกมา นอกจากนี้ยังมีอาสาสมัครไปสอนนักเรียน

แยกขยะในโรงเรียน ให้ความรู้ของพิษขยะแต่ละประเภท รณรงค์ให้แยกขยะ มีประชาชนให้ความร่วมมือนำขยะมาอบให้สถานีแยกขยะด้วย อาสาสมัครที่มาช่วยงานที่นี่ มีทั้งผู้สูงอายุ

คุณสวยมามา (คุณยายอู๋) ก็อยู่ที่นี้ช่วยเก็บขยะช่วงเช้าช่วงสายก็แยกขยะ วันที่พวกเราเข้าเยี่ยมคนพิการทำงานแยกลวดทองเหลืองจากสายไฟ สถานีรีไซเคิลแบบนี้มีทั่วเกาะได้วันประมาณ 5000 แห่ง นำรายได้มาสนับสนุนสถานีโทรทัศน์ด้าอ้าย ไม่มีค่าแรง ค่าอาหารกลางวัน ผู้ที่มาทำงานนำอาหารมาเอง อาสาสมัครมาทำงานเพื่อความภาคภูมิใจที่ช่วยชาติช่วยสังคม

(ข้อมูลจากหนังสือขยะสร้างคนสร้างชาติ การทิ้งขยะของชาวไต้หวันไม่สะดวกเหมือนบ้านเรา เขาต้องรอรถขยะมาเก็บจึงจะออกมาทิ้งได้ไม่มีถังขยะตามปากซอย รถขยะเมื่อมาจะมีเสียงเพลงเหมือนรถขายไอศกรีมบ้านเราแม้บ้านก็จะเอาขยะมาทิ้งวันจันทร์เก็บเฉพาะขยะกระดาษ วันพุธเก็บเฉพาะขยะโลหะ วันศุกร์เก็บเฉพาะขยะแก้ว พลาสติก ถุงขยะต้องซื้อจากรัฐบาล หากบ้านใดสร้างขยะมากก็ต้องซื้อถุงขนาดใหญ่ราคาสูงกว่าขนาดเล็กทิ้งขยะได้เป็นวัน ๆ และเป็นประเภททำให้เรารู้ว่าบ้านเราสร้างขยะประเภทใดมาก)

ที่สถานีแยกขยะ จัดโต๊ะเลี้ยงน้ำชา ถั่วเขียวต้ม หลังจากลองแยกขยะ ล้างมือแล้ว ขณะรับประทานน้ำชา มีการแนะนำอาสาสมัครสามภรรยา 3 คู่

- **คู่แรก** สามิเคยเที่ยวเตร่กินเหล้า ทำสิ่งไม่ดีสารพัด ภรรยาเป็นอาสาสมัครฉ้อฉลวันหนึ่งสามิถูกเพื่อนโกงเงินที่ทำธุรกิจร่วมกันมีคนคอยตามทวงเงินเพราะเป็นหนี้ จึงหนีไปทำงานที่ประเทศจีนแผ่นดินใหญ่ แต่สามิก็ไม่สบายมีเลือดออกทางทวารหนัก ต้องกลับบ้าน เขาบอกภรรยาไม่ให้พาเขาส่งโรงพยาบาล เมื่อนำเขาส่งโรงพยาบาลหมอบอกว่ามาช้าอีกนิดเขาไม่รอดแน่จากการที่ต้องนอนรักษาตัวอยู่เป็นเดือนเขาต้องดูทีวีช่องเดียวในโรงพยาบาลฉ้อฉลคือช่องของสถานีด้าอ้ายเขาจึงเข้าใจชีวิตมากขึ้น หันมาทำงานเพื่อสังคมเหมือนภรรยา

- **คู่ที่สอง** ภรรยาเป็นคนใจร้อนปากร้าย เมื่อจะทำกิจกรรมฉ้อฉลเพื่อนทักกันว่าเธอมารยาทไม่ดีเขาจะรับหรือเมื่อภรรยาเข้ามาแล้ว เธอจึงรู้ตัวว่าเป็นคนไม่อ่อนน้อมและรู้สึกว่ามีของเธอบริจาคคนดีมากกว่าเดิมที่เคยขัดใจเสมอว่าเขาเป็นคนเฉื่อยไม่ได้ตั้งใจตอนนั้นบางช่วงเธอก็ปล่อยให้สามิดูแลกิจการคนเดียว

- **คู่ที่สาม** ที่เข้ามาเป็นอาสาสมัคร เพราะแม่ของสามีเป็นอาสาสมัครอยู่ก่อน มีอยู่ครั้งหนึ่งแม่สามีป่วยมาก ทางครอบครัวต้องการให้พักผ่อนอยู่กับบ้าน แต่แม่สามีก็ยังมาทำงานที่จ๊อบ ด้วยความเป็นห่วงจึงตามมาดูแล แม่มีความสุขมากและแข็งแรงดี (คงเป็นเพราะไม่รอตาย) และทางภรรยาซึ่งเป็นคนมีบุคลิกคล้ายผู้ชาย เมื่อเข้ามา ก็ปรับตัวขึ้น จากการสังเกตคงมีอีกหลายคู่ที่ทำงานที่นี่

การทำงานของจ๊อบนี้จัดว่าเป็นการทำงานที่เป็นระบบ เชื่อมโยงกัน บ้าน-โรงเรียน-สังคม สามีภรรยาได้ทำงานร่วมกันโดยเป้าประสงค์ช่วยเหลือสังคม กิจกรรมที่ทำให้เกิดการแตกแยกลดลง เพราะอาสาสมัครห้ามเล่นการพนัน สามีภรรยาพูดคุยภาษาเดียวกันโรงเรียนสอนเด็กแยกขยะ ลดขยะเป็นการให้ความรู้เด็กในโรงเรียน เมื่อดำรงชีวิตในสังคม ก็จะมีจิตคิด นานเท่าใดก็ว่าขยะจะสลายทำลายต้นไม้ ทรัพยากรธรรมชาติไปเท่าใดถึงจะได้วัตถุเล็กๆ สักชิ้น สังคมเกิดการตื่นตัวจากกลุ่มเล็กๆ ขยายความสำคัญ ทำให้บริษัท ห้างร้าน รัฐบาลต้องร่วมรณรงค์การแยกขยะ ลดขยะโดยไม่มีถุงพลาสติกให้เมื่อซื้อของ แต่สนับสนุนให้ชาวบ้านมีถุงผ้าไว้ใช้แทน

ออกจากสถานีแยกขยะก็ไปอนุสรณ์สถานดร.ชุนยัตเซ็นเป็นสถานที่พักผ่อนของชาวใต้หวัน คล้ายสวนลุมพินีในกรุงเทพฯ หรือสวนสาธารณะเทศบาลนครหาดใหญ่ มีพ่อแม่พาลูกมาเล่นว่า ออกกำลังกาย บางคนก็พาสุนัขมาเดินเล่น มีคนแก่นั่งหลับอยู่บนรถเข็น 2-3 คน มีอาคารขายของที่ระลึกราคาสูงพอสมควร แต่คณะดูงานของเราก็มีของติดมือกันพอสมควร

อาหารเย็น มีอาหารค่ำได้หวันเป็นภัตตาคารที่หรูมาก เพราะมีอาหารให้เลือกหลากหลาย ไอศกรีมมีเยื่อหุ้มราคาแพง เป็นบัพเฟต์ มีของน่ารักประทานคือ ผลไม้เสียบไม้ (กล้วย แคนตาลูป) ขนมกรอบ เอาจม้จิ้มซอสโกแลตที่ไหลมาเรื่อยๆ ในถาด เค้กจำนวนมาก สลัดผักโตะใหญ่ อีจจาใหม่ อาหารเจเหมือนเดิม น่าแปลกมีแม่ชีเข้ามารับประทานในภัตตาคารด้วย อาสาสมัครหลายท่านจับกลุ่มคุยเพื่อเตรียมการต้อนรับกลุ่มต่อไป

ถึงเวลาต้องอำลารถบัสนำเราส่งสนามบินก็พบกับอาสาสมัครอีกกลุ่มมาส่งร่วมร้องเพลงครอบครัวเดียวกัน ในขณะที่ตัวแทนจากคณะเราคือ อาจารย์รจนา ศรีใส ส่งภาษามือร้องเพลง จำลาภาษาไทยกลับไป เขามาส่งเราจนเราเข้าประตูด้านในทีเดียวจึงจะกลับออกไป

เพลงที่ทางจ้อจ้ใช้ร้องตลอดเส้นทาง ทุกที่ที่เราไป
เพลงครอบครัวเดียวกัน (เนื้อเพลงจากคุณบั้งอร)

ความสุขของฉัน เพราะว่าเสียงหัวเราะจากเธอ เมื่อใดเห็นน้ำตาเธอ ใจฉัน
 นั้นเจ็บปวดเหลือเกิน

ความฝันของฉัน ต้องการเธอมาร่วมสร้างสรรค์ ความรักที่ได้จากเธอ เป็น
 พลังเดินหน้าต่อไป

เพราะว่าพวกเรา ครอบครัวเดียวกัน ด้วยใจร้อยใจ เราต่างซาบซึ้ง (*)

เพราะว่าพวกเรา ครอบครัวเดียวกัน ร่วมสุขร่วมทุกข์ บนเส้นทางชีวิต (**)

(ร้อง * และ ** ซ้ำ 2 รอบ)

เพลง (เนื้อเพลงคุณบั้งอร คุณยายอุ๋หรือสวยมามา)

ทั่วฟ้าดินนี้ ไม่มีใครที่ฉัน ไม่รัก

ทั่วฟ้าดินนี้ ไม่มีใครที่ฉัน ไม่เชื่อใจ

ทั่วฟ้าดินนี้ ไม่มีใครที่ฉัน ไม่อภัย

ในใจกังวล เศร้าหมอง เสียใจ โยนทิ้งไป

บรรณานุกรม

- เดิมแท้ ชาวเหินฟ้า. รัศมี กฤษณมิม และสุวิดา แสงสีหนาท. (2550). การ
ศึกษาแนวทางการปลูกจิตสำนึกคุณธรรมผ่านระบบการศึกษา: กรณีศึกษา
มูลนิธิจ้อจ้ได้หวัน. กรุงเทพฯ: ศูนย์คุณธรรม.
- พระไพศาล วิสาโล. (2550). **ศาสตร์และศิลป์แห่งการจัดการความดี: ศึกษากรณี**
มูลนิธิจ้อจ้. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิก.
- เขาวลัษณ์ ทองชัยภูมิ และสมสกุล บุญคำพริ้ว. (2549). **ขยะสร้างคน**
คนสร้างชาติ. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม.
- อำพล จินดาวัฒน์. (2549). **จิตอาสา: พลังสร้างโลก.** กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริม
 และพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม (ศูนย์คุณธรรม) สำนักงานบริหารและ
 พัฒนาองค์ความรู้.